

Bundel van de Vergadering Algemeen Bestuur GSP van 22 juni 2016

1 Opening

0 Agenda AB 22 juni 2016 def.pdf

2 Mededelingen en inkomende / uitgaande stukken

2 ingekomen stukken.pdf

2.a Een aanbiedingsbrief d.d. 20 april 2016, van de Nationale ombudsman met als bijlage zijn jaarverslag over 2015

2a3 ingekomen stuk Jaarverslag_2015 ombudsman.pdf

2a2 aanbieding ingekomen stuk Jaarverslag_2015 ombudsman.pdf

2.b Een afschrift van het besluit van de gemeenteraad van Delfzijl, waaruit blijkt dat de raad geen gevoelens en bezwaren kenbaar maakt t.a.v. de programmaverantwoording 2015 en de conceptbegroting 2017 van de gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports.

2a4 besluit Delfzijl 24-5-2016_10-21-15.pdf

3 Verslag van de vergadering van 25 april 2016

3 Verslag Openbaar AB GR GSP, d.d.25-04-2016.pdf

4 AvA

5 Zaken betreffende de GR Groningen Seaports

5.a Definitieve vaststelling begroting 2017 GR

5a2 16-02-28 defintief programmabegroting 2017 GR Havenschap Groningen Seaports.pdf

5a1begroting GR Voorstel.pdf

5.b Definitieve vaststelling jaarrekening 2015 GR

5b2 jaarrekening GR Havenschap Groningen Seaports.pdf

5b1 jaarrekening GR Voorstel.pdf

5.c Stand van zaken aandeelhouderstrategie

5c2 Concept Aandeelhoudersstrategie GSP 160429.pdf

5c1 advies aandeelhouderstrategie.pdf

5.d Verlengen contract accountant

5d2 Besluit accountant 2012-2015.pdf

5d1 voorstel controle jaarstukken.pdf

6 Rondvraag

7 Sluiting

GRONINGEN SEAPORTS

Ons kenmerk: 2016.
Onderwerp: Agenda AB vergadering
d.d. 22 juni 2016

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van
GR Havenschap Groningen Seaports

Delfzijl, 3 juni 2016

Geachte AB-leden,

Namens de voorzitter nodig ik u hierbij uit voor het bijwonen van een vergadering van het Algemeen Bestuur van Groningen Seaports, die zal worden gehouden op **vrijdag 22 juni om 9.30 uur** op het kantoor van Groningen Seaports te Delfzijl.

De agenda voor deze vergadering luidt als volgt:

1. Opening
2. Mededelingen en inkomende/uitgaande stukken
 - a. Een aanbiedingsbrief d.d. 20 april 2016, van de Nationale ombudsman met als bijlage zijn jaarverslag over 2015.
Voorstel: *brieven voor kennisgeving aannemen.*
 - b. Een afschrift van het besluit van de gemeenteraad van Delfzijl, waaruit blijkt dat de raad geen gevoelens en bezwaren kenbaar maakt t.a.v. de programmaverantwoording 2015 en de conceptbegroting 2017 van de gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports.
Voorstel: *betrekken bij de behandeling van de agendapunten 5a en 5b.*
3. Verslag van de vergadering van 25 april 2016
Ter vaststelling. (Bijlage)
4. AvA
Geen agendapunten
5. GR aangelegenheden
 - a. Definitieve vaststelling begroting 2017 GR (Bijlage)
 - b. Definitieve vaststelling jaarrekening 2015 GR (Bijlage)
 - c. Stand van zaken aandeelhouderstrategie (Bijlage)
 - d. Verlengen contract accountant (Bijlage)
6. Rondvraag
7. Sluiting

Met vriendelijke groet,

GR Havenschap GRONINGEN SEAPORTS

A.A. Swart
Secretaris

GRONINGEN SEAPORTS

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 22 juni 2016

Nummer: 2016.

Agendapunt:

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A. Swart

2 juni 2016

Onderwerp: ingekomen stukken

- a. Een aanbiedingsbrief d.d. 20 april 2016, van de Nationale ombudsman met als bijlage zijn jaarverslag over 2015

Toelichting: De Nationale ombudsman overhandigde op 20 april aan het parlement zijn verslag over 2015, dat is getiteld Burgerperspectief: een manier van kijken. Een gedrukte samenvatting is gezonden aan alle overheden en samenwerkingsverbanden. Het verslag bevat geen zaken die betrekking hebben op de werkzaamheden zoals die worden uitgevoerd door de GR Groningen Seaports.

Voorstel:

Voor kennisgeving aannemen

- b. Een afschrift van het besluit van de gemeenteraad van Delfzijl, waaruit blijkt dat de raad geen gevoelens en bezwaren kenbaar maakt t.a.v. de programmaverantwoording 2015 en de conceptbegroting 2017 van de gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports.

Toelichting: In maart van dit jaar is zowel de programmabegroting als de jaarrekening aan de raden en staten gezonden met het verzoek eventuele gevoelens en bezwaren ten aanzien van de conceptstukken kenbaar te maken. De gemeenteraad van Delfzijl geeft actief aan deze gevoelens en bezwaren niet kenbaar te maken. Van de andere participanten is geen bericht ontvangen, waarmee geconcludeerd kan worden dat er ook daar geen sprake is van gevoelens en of bezwaren.

Voorstel:

Betrekken bij de behandeling van de agendapunten 5a en 5b.

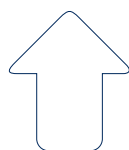
BURGERPERSPECTIEF: EEN MANIER VAN KIJKEN

2015

*Samenvatting van het
Verslag van de Nationale
ombudsman over 2015*

38.147

+4,9%

82%

71%

170

“Wij zijn er om na te denken over manieren waarop het anders en beter kan, met meer oog voor het perspectief van de burger.”

“In ons werk zien we waar het misgaat of dreigt te gaan tussen burgers en hun overheid.”

Diagnose 2015

De overheid zegt enerzijds dat burgers in het kader van de participatiesamenleving meer de ruimte krijgen om zelf hun zaken te regelen. Anderzijds perkt zij deze ruimte in door allerlei eisen en regels te stellen en zwaar te straffen daar waar de regels niet worden opgevolgd. Dit staat haaks op elkaar en leidt in de praktijk tot problemen.

Lerende overheid

De samenleving is ongelofelijk ingewikkeld en overheidswerk daarmee ook. Fouten maken hoort daarbij. Maar als er iets misgaat, moet ze alsnog actie ondernemen. Uiteindelijk gaat het om een lerende overheid.

Oog voor het burgerperspectief

Een van de manieren om het burgerperspectief in het oog te krijgen is door op pad te gaan, mensen op te zoeken en te spreken. Wij beschouwen dat zelf als een voorwaarde om ons werk goed te kunnen doen.

“De meeste klachten die bij ons binnenkomen zijn ontstaan doordat de overheid de burger uit het oog is verloren.”

WERK IN CIJFERS

Waar staan wij voor als Nationale ombudsman?

Mensen kunnen op verschillende manieren contact opnemen met de Nationale ombudsman.

Telefoon

Digitaal

Post

Missie en visie

Wij geloven dat het perspectief van burgers geborgd moet worden in alles wat de overheid doet:

- Door burgers (op weg) te helpen als het misgaat tussen hen en de overheid. We wijzen burgers de weg naar het juiste loket. We helpen ze met adviezen en tools, zodat ze problemen alsnog zelf kunnen oplossen. En we doen op een effectieve manier onderzoek. (re-actief)
- Door overheden uit te dagen anders te kijken naar diensten, processen en innovaties. We kijken met een team van specialisten naar alles wat de overheid doet. We denken na over manieren waarop het anders en beter kan. We hebben meer oog voor het perspectief van de burger, en wijzen overheden erop dat ook te doen en hun zaken te verbeteren. (pro-actief)

Aantal klachten

Veel burgers willen een snelle, mondelinge klachtafhandeling en oplossing. De Nationale ombudsman heeft zijn klachtbehandeling hierop afgestemd. Het totale aantal klachten is met 5% toegenomen ten opzichte van 2014.

2014

24.992

7.712

3.644

36.278

2015

24.976

9.420

3.751

38.147

Doorverwijzen

De Nationale ombudsman is bevoegd klachten over de overheid te behandelen. Mensen met vragen of klachten op andere terreinen begeleiden wij zo goed mogelijk naar de juiste instantie.

2014

8.547

2015

8.801

Alert

De Nationale ombudsman is een alerte, gedreven organisatie van deze tijd. Met professionals die begrijpen wat in deze tijd het gevoel en de verwachting is van burgers richting overheid. Professionals die vanuit hun idealen de overheid uitdagen om verbeteringen door te voeren. Die in actie komen wanneer het perspectief van burgers onderbelicht raakt. En zich niet uit het veld laten slaan, maar juist dingen teweegbrengen.

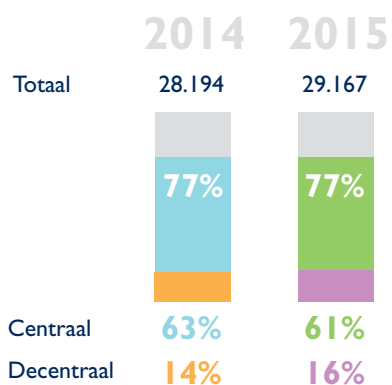
Waar staan wij voor als Nationale ombudsman?

Kerncijfers 2015

- Aantal verzoeken: 38.147
- Stijging met 5%
- 176 rapporten uitgebracht
- 33 aanbevelingen gedaan

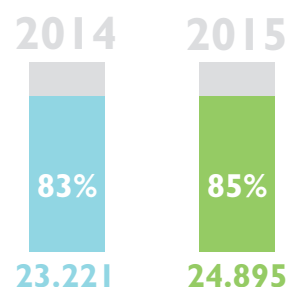
Rijksoverheid en decentrale overheden

Ruim driekwart van de verzoeken gaat over de overheid. Daarvan heeft het merendeel betrekking op de rijksoverheid.

Adviseren en informeren

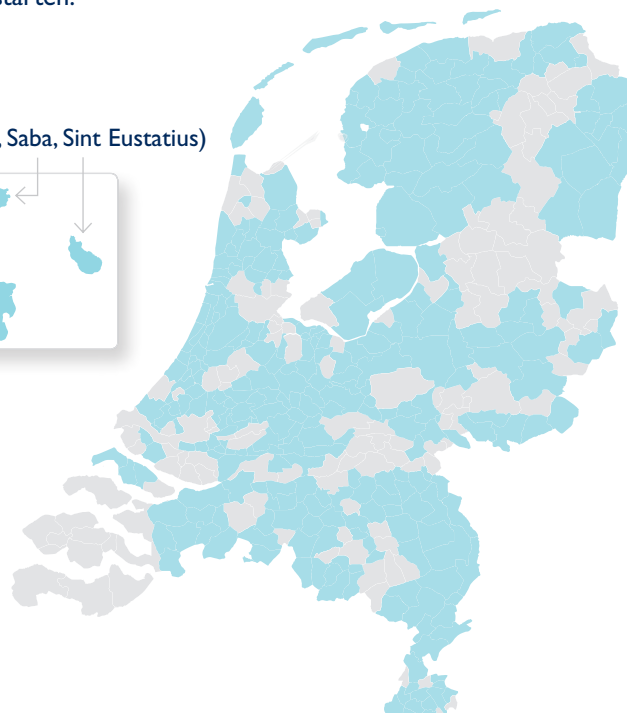
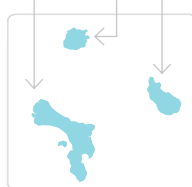
In circa 85% van de verzoeken over de overheid treedt de ombudsman adviserend en informierend op. In veel gevallen volstaat dat. Mensen weten dan zelf de juiste instantie te vinden.

Voor welke gemeenten werkt de Nationale ombudsman?

Gemeenten kunnen kiezen of zij zich voor externe klachtbehandeling aansluiten bij de Nationale ombudsman of een eigen ombudsvoorziening starten.

(Bonaire, Saba, Sint Eustatius)

280 gemeenten zijn aangesloten bij de Nationale ombudsman

Betrokken

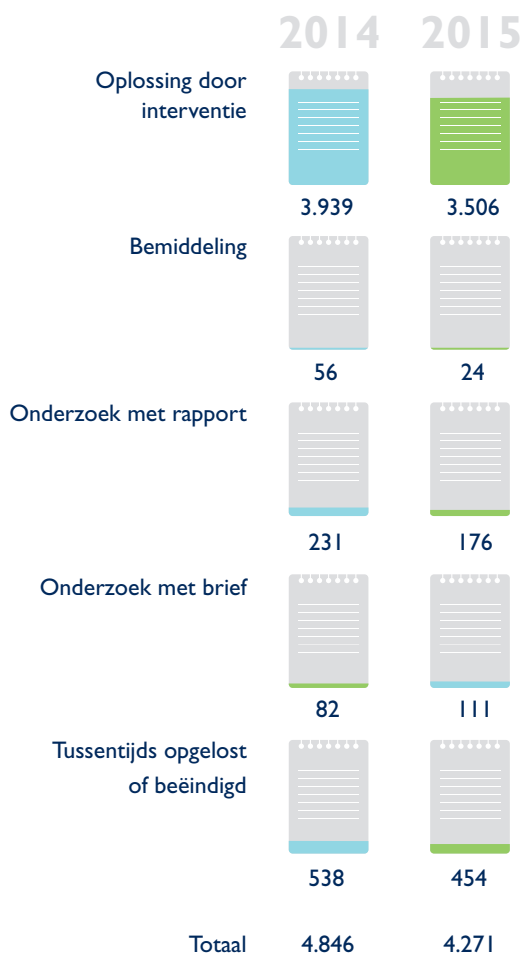
De Nationale ombudsman is een organisatie die nauw betrokken is bij de relatie tussen burger en de overheid. En daarom met grote belangstelling mogelijke conflicten tussen burger en overheid signaleert en ontvangt. De Nationale ombudsman doet dit met maximale aandacht voor het burgerperspectief. Burgers die aankloppen, ervaren een persoonlijk contact. Hun probleem wordt met aandacht gehoord en behandeld.

Waar staan wij voor als Nationale ombudsman?

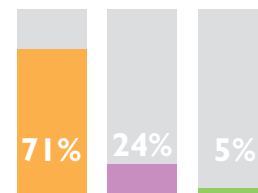
Onderzoek uit eigen beweging

Voorafgaand aan een onderzoek uit eigen beweging wordt vaak eerst een verkenning uitgevoerd. Niet iedere verkenning leidt tot een onderzoek. In 2015 zijn 32 verkenningen uitgevoerd, waarvan 8 hebben geleid tot een onderzoek. In totaal zijn 19 onderzoeken uit eigen beweging afgerond. In 11 daarvan is een openbaar rapport geschreven, 7 zijn afgerond met een brief aan de betrokken bewindspersoon of Tweede Kamer en 1 is afgerond met een congres.

Hoe worden de klachten behandeld?

Oordeel in rapporten

- (Deels) gegrond
- Niet gegrond
- Geen oordeel

Waar staan wij voor als Nationale ombudsman?

Inventief

De Nationale ombudsman daagt overheden uit om vanuit een andere blik naar hun dienstverlening te kijken. De 170 professionals stellen zaken ter discussie en zoeken samen met de overheid naar vernieuwende, creatieve oplossingen en verbeterpunten. Zij laten zich hierbij niet dwarsbomen of afschrikken, maar blijven zoeken naar nieuwe wegen om verbeteringen te realiseren.

Toegankelijk

De Nationale ombudsman is toegankelijk en benaderbaar. Iedereen met een conflict met de overheid mag en kan aankloppen. Het team van de Nationale ombudsman staat klaar om burgers (op weg) te helpen bij het oplossen van hun probleem. De Nationale ombudsman communiceert begrijpelijk.

Rapporten uitgelicht

Gegijzeld door het systeem (2015/160): Mensen die boetes niet konden betalen omdat ze te krap bij kas zaten, zijn ten onrechte van hun vrijheid beroofd, ook wel 'gijzeling' genoemd. De staatssecretaris herkent de aandachtspunten die de Nationale ombudsman hierbij benoemt. Hij zet in op maatregelen aan de voorkant, in het inningstraject.

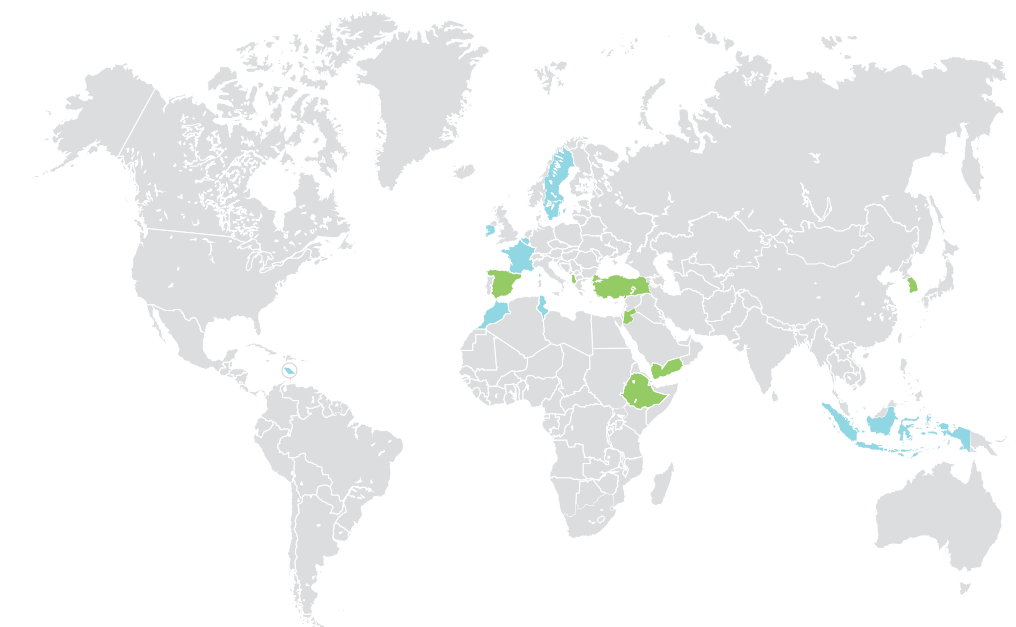
Pgb-trekkingsrecht en de (niet) lerende overheid (2015/123): De overheid moet leren van grote uitvoeringsproblemen zoals bij de invoering van het pgb-trekkingsrecht. Hierbij zijn bij de invoering, zoals ook eerder bij de invoering van het éénbankrekeningnummer bij de Belastingdienst, de belangen van kwetsbare burgers en van zorgverleners uit het oog verloren.

Bermbomveteranen (2015/134): Er is nauwelijks sprake geweest van gerichte begeleiding van drie Afghanistanveteranen nadat zij gewond raakten door een aanslag met een bermbom. Als Veteranenombudsman zijn we van oordeel dat de minister van Defensie steken heeft laten vallen in haar bijzondere zorgplicht voor deze veteranen.

Veiligheid voorop – de rol van de politie bij omgangsregelingen (2015/096): De Nationale ombudsman en de Kinderombudsman pleiten voor duidelijkheid over de rol van de politie wanneer een omgangsregeling na een echtscheiding niet wordt nagekomen. Uit hun onderzoek blijkt dat de verwachtingen over de rol van politie uiteenlopen. De ombudsmannen zien vooral een rol voor de politie weggelegd als de veiligheid van kinderen en/of andere betrokkenen in het geding is.

En toen bleef het stil... (2015/143): De Nationale ombudsman vindt dat het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) tekort is geschoten in de communicatie met burgers. Hij behandelt in het rapport vijf verschillende klachten. Hij constateert dat er pas na een lange tijd een reactie van het OLB volgde of dat zaken pas na zijn bemoeienis gingen lopen. Het OLB herkent het signaal van de ombudsman en werkt hard aan een betere manier van werken.

De Nationale ombudsman als speler in een internationaal netwerk

■ Werkbezoeken en projecten

■ Bezoeken van delegaties aan Nederland

Uw Nationale ombudsman dichtbij

De ombudsman trekt met zijn medewerkers het land in om burgers met hun problemen met de overheid bij te staan. In 2015 gingen wij onder meer naar:

- Resto VanHarte Utrecht
- Voedselbank Amersfoort
- Veteranenhuis Amsterdam
- Ombudsvoorziening Gooi- en Vechtstreek
- Sociaal loket Enschede
- Noodopvang vluchtelingen Leiden
- Hacking Habitat
- Ombudscafé Utrecht

Ambtenaren in de uitvoering

Ambtenaren in de uitvoering vormen de voorposten van de overheid. Zij staan in direct contact met burgers. Ze hebben veel kennis van en ervaring met de burger met wie zij contact hebben en kennen het burgerperspectief. Deze kennis en ervaring komen pas tot hun recht als de ambtenaren de ruimte krijgen om hun kennis aan beleidsmakers beschikbaar te stellen en vrij zijn om waar nodig af te wijken van regels, beleid en wetgeving uit Den Haag of van de gemeente.

Toonaangevende dossiers

Schulden

Grote schulden kunnen leiden tot een opstapeling van problemen waar verschillende overheidsorganisaties bij betrokken zijn. Een substantieel deel van de huishoudens met problematische schulden moddert zelf voort. De betrokken overheidsinstanties moeten hun dienstverlening afstemmen op deze groep van burgers.

Vluchtelingen

De overheid heeft in 2015 in allerijl opvang moeten regelen voor vluchtelingen en hun kinderen die naar Nederland zijn gekomen. Tegelijkertijd moet die overheid inspelen op zorgen die sommige burgers hebben over de vestiging van een grote vluchtelingenopvanglocatie in hun buurt. De Nationale ombudsman heeft het afgelopen jaar met beide aspecten te maken gehad.

Digitalisering

Digitalisering is een feitelijk gegeven en miljoenen mensen – ook wijzelf – profiteren van het gemak dat digitaal communiceren met zich meebrengt. De Nationale ombudsman is niet tegen digitalisering. Mensen die niet kunnen of willen werken met de computer, daar moet de overheid ook rekening mee houden. Ook dat is oog hebben voor het burgerperspectief.

Decentralisatie

De rijksoverheid heeft ervoor gekozen een aantal grote taken (zorg, jeugd en werk en inkomen) over te hevelen naar gemeenten. In 2015 hebben we een congres georganiseerd om met alle klachtfunctionarissen van de gemeenten te spreken over het burgerperspectief in hun gemeenten en om de lokale klachtbehandeling te versterken.

“Wij werken met 170 mensen voor 17 miljoen burgers. Dat betekent dat wij niet alles kunnen oplossen wat er misgaat tussen de burger en de overheid, ook al zouden we dat willen.”

Het volledige jaarverslag van de Nationale ombudsman vindt u op onze website www.nationaleombudsman.nl. U vindt daar het Verslag aan de Tweede Kamer, cijfers en een tijdlijn met hoogtepunten uit 2015.

De Nationale ombudsman
Postbus 93122
2509 AC Den Haag
Telefoon (070) 356 35 63

www.nationaleombudsman.nl
Facebook: [facebook.com/nationaleombudsman](https://www.facebook.com/nationaleombudsman)
Twitter: [@nat_ombudsman](https://twitter.com/nat_ombudsman)

Colofon

Uitgave: Bureau Nationale ombudsman, Den Haag
Vormgeving en druk: Xerox/OBT, Den Haag

April 2016

Postadres

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag
Tel: (070) 356 35 63
secretariaat@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

Doorkiesnummer

(070) 850 69 71

Datum

20 april 2016

Ons nummer

No 2016/63

Uw brief**Uw kenmerk****Bijlagen**

1

Behandelend medewerker

Munish Ramlal

Onderwerp

Jaarverslag 2015

De Nationale ombudsman overhandigde op 20 april aan het parlement zijn verslag over 2015, dat is getiteld *Burgerperspectief: een manier van kijken*. U ontvangt hierbij de gedrukte samenvatting. Voor een volledig overzicht verwijst ik u naar onze website www.nationaleombudsman.nl/jaarverslag2015. Hier vindt u de volledige tekst van het verslag en een tijdlijn met hoogtepunten van 2015.

Met de titel van dit jaarverslag wordt een verbinding gelegd met de nieuwe missie om in elk overheidshandelen het perspectief van de burger te borgen. Ons instituut is een (kritische) gesprekspartner voor de overheid en wil steeds aandacht vragen voor het burgerperspectief. Vanuit deze rol willen we de overheid informeren over wat wij zien in ons werk.

Wij werken met 170 mensen voor 17 miljoen burgers. Dat betekent dat wij niet alles kunnen oplossen wat er misgaat tussen de burger en de overheid, ook al zouden we dat willen. Wij zoeken de verbinding met u en uw organisatie. Voor het borgen van het burgerperspectief hebben wij uw signalen, inzichten en analyses nodig over het contact tussen burgers en de overheid. Neemt u dus vooral met ons contact op.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

Nummer 4

De raad van de gemeente Delfzijl;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 april 2016;

besluit:

geen gevoelens en bezwaren kenbaar te maken t.a.v. de programmaverantwoording 2015 en de concept begroting 2017 van de gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports

Delfzijl, 19 mei 2016

De raad voornoemd,

voorzitter.
(G. Beukema)

griffier.
(O. Rijkens)

GRONINGEN SEAPORTS

Verslag openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap GSP, gehouden op 25-04-2016 van 17.00 uur tot 18.00 uur op het kantoor van Groningen Seaports, Handelskade Oost 1, te Delfzijl.

Aanwezige leden:

Provincie Groningen : P.H.R. Brouns (voorzitter), G.J. Steenberg, J. Wolters;
Gemeente Delfzijl : J.A. Ronde M.G. Brouwer, C. Buffinga, J.H. Menninga;
Gemeente Eemsmond : H.K. Bouman, P. op 't Holt, H.G.A. Sienot, G. Martini;

Afwezig: : E. Eikenaar, A. Spijk-van de Pol;

Voorts aanwezig:

RvC GSP NV : B. Bruggeman, H. Roose;
MT GSP NV : H.D. Post, R.O. Genee;

Ambtelijke ondersteuning:

GR GSP : A. Swart (secretaris);
Verslagbureau Groningen : Th. Poggemeier (verslag);
Gemeente Eemsmond : O. Dijkema.

1. Opening

Dhr. Brouns opent de vergadering, heet de aanwezigen welkom en meldt dat dhr. Eikenaar en mw. Spijk verhinderd zijn. Laatstgenoemde wordt vervangen door dhr. Martini. Dhr. Brouwer is als opvolger van dhr. Sparreboom voor het eerst aanwezig. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen en inkomende/uitgaande stukken

a. Brief Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, d.d.16 december 2015 inzake het toezichtregime 2016

Dhr. Brouns herinnert eraan dat een vooraankondiging van deze brief in de vorige AB vergadering aan de orde is geweest. Aan de vragen en opmerkingen waarnaar in deze brief wordt verwezen, is in de Jaarrekening 2015 en de Begroting 2017 aandacht besteed. De betreffende stukken zijn inmiddels naar de raden en Staten verstuurd.

Dhr. Wolters concludeert dat alle vragen die in de brief zijn gesteld, inmiddels zijn opgelost.

Dhr. Brouns bevestigt deze conclusie.

b. Brief van de gemeenteraad van Delfzijl d.d. 14 maart 2016 inzake de benoeming van dhr. Brouwer tot lid van het AB GSP.

Dhr. Brouns concludeert dat de brieven voor kennisgeving zijn aangenomen.

3. Verslag van de vergadering van 18 december 2015

Genoemd verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. AvA: Jaarrekening 2015 NV en Jaarverslag RvC

Dhr. Brouns licht toe dat het AB dient te besluiten welk standpunt de voorzitter in moet brengen in de AvA inzake de Jaarrekening 2015 NV en het Jaarverslag van de RvC. Feitelijk gaat het om de vaststelling van de rekening en het verlenen van decharge voor de directeur en de commissarissen. Tevens wordt instemming gevraagd met de toevoeging van het resultaat aan de reserves ten

behoefte van nieuwe investeringen in de haveninfrastructuur. Het Jaarverslag van de RvC is ter informatie aangeboden.

Dhr. Wolters verwijst naar de tekst waarin gemeld wordt dat Delfzijl werk maakt van de aanbevelingen van de commissie Willems en dat AKZO Nobel plannen gereed heeft liggen die in gang gezet worden zodra de plannen van de commissie Willems doorgang vinden. Is het niet zeker dat de plannen van deze commissie doorgaan?

Dhr. Brouns antwoordt dat een aantal maatregelen reeds zijn geëffectueerd, zoals bijvoorbeeld de totstandkoming van de Regionale Investeringsregeling, maar voor een aantal andere maatregelen worden voorbereidingen getroffen. De meest prominente daarvan is de Utiliteiten Entiteit.

Dhr. Post merkt aanvullend op dat vorig jaar zeven chemische bedrijven daadwerkelijk opnieuw zijn gaan investeren op basis van die investeringsregeling. Het werkt dus.

Dhr. Wolters vraagt naar de situatie bij AKZO.

Dhr. Brouns informeert dat bij AKZO sprake is van een aantal plannen waarvan de uitvoering afhankelijk is van andere ontwikkelingen in de regio en dat ook daar serieus naar wordt gekeken.

Dhr. Martini vraagt zich af of het niet beter is dat een deel van de winst, bijvoorbeeld een bepaald percentage, aan maatschappelijke zaken besteed wordt in plaats van dat de gehele winst naar de reserves gaat voor nieuwe investeringen.

Dhr. Brouns antwoordt dat dit zou kunnen. Het zou een element kunnen zijn van de aandeelhoudersstrategie waarover later nader gesproken wordt.

Dhr. Wolters verwijst naar pag. 4 waarin gesteld wordt dat de deelneming in Fivelpoort ter discussie *stond*. Is dat nu niet meer zo?

Dhr. Post merkt op dat in een eerder stadium het voorstel is gedaan om alle activiteiten op en rond Fivelpoort te integreren in GSP, daar eerder is besloten om de financiële risico's voor 100% bij GSP te leggen. Het zou nodeloos omslachtig zijn om hiervoor een aparte boekhouding te handhaven. De RvC is het hiermee eens, terwijl de aandeelhouder een en ander afhankelijk wilde stellen van haar aandeelhoudersstrategie. De kwestie is dus aangehouden. Het voorstel zal binnenkort opnieuw aan de aandeelhouder worden voorgelegd.

Dhr. Wolters concludeert dat Fivelpoort nog steeds een aandachtspunt is en nog niet is afgerond. Een tweede vraag betreft de personeelsteveertheid en het ziekteverzuim waarvan de cijfers slechter geworden zijn. Valt hier iets meer over te zeggen?

Dhr. Post deelt de ongerustheid van dhr. Wolters. Er zijn adviezen gevraagd aan de ARBO UNIE. Een groot aantal van de geadviseerde korte termijn maatregelen worden momenteel ingevoerd. Voor een aantal langdurige gevallen waarvan de problematiek niet direct met het werk te maken heeft, is een oplossing gevonden. Daardoor dalen de cijfers weer.

Dhr. Brouns concludeert dat er geen verdere vragen zijn en dat het AB de vertegenwoordiger in de aandeelhoudersvergadering meegeeft dat met de stukken kan worden ingestemd.

5. GR aangelegenheden

a. Invulling positie commissaris GSP NV (bijlage)

Dhr. Brouns constateert eerst dat van alle participanten een AB-lid aanwezig is, zodat over kwesties die de (leden van de) RvC betreffen volgens de GR besluitvorming kan plaatsvinden.

De vraag die vervolgens voor ligt is of het AB kan instemmen met een afwijking van de kwaliteitseis, overeenkomstig de statuten van de NV, waarbij het lidmaatschap van een college als voorwaarde geldt voor het lidmaatschap van de RvC. Als het AB met de afwijking akkoord gaat, komt het college van Delfzijl met een bindende voordracht. Het voorliggende besluit is zo geformuleerd dat wanneer het AB instemt, de vertegenwoordiger in de AvA zonder nieuw besluit in kan stemmen met de betreffende voordracht. In dat geval komt de benoeming niet meer terug in het AB als de persoon bekend is.

De voorzitter constateert dat het AB instemt met de afwijking van de kwaliteitseis en dat de aandeelhouder wordt gemachtigd om met de betreffende (bindende) voordracht in te stemmen.

b. Bekrachtiging geheimhouding stukken (bijlage)

Dhr. Brouns meldt dat het DB de werkwijze voor de vertrouwelijkheid van stukken nader heeft bekeken en heeft aangepast aan de structuur en de verantwoordelijkheden van de organisaties, te weten de NV, de GR en de participanten. Daarop vooruitlopend wordt het AB voorgesteld de geheimhouding van de genoemde stukken te bekrachtigen. De stukken blijven dan geheim totdat het AB de geheimhouding weer intrekt, hetgeen op elk moment kan geschieden.

De voorzitter constateert dat het AB instemt met het voorliggende besluit.

6. Rondvraag

Dhr. Martini vraagt de NV naar het effect op de kaden nu NUON geen kolen en biomassa zal importeren.

Dhr. Post meldt dat Nuon gehouden is aan een kadegeldgarantie van vijf jaar en dat Nuon samen met GSP zich zal inspannen om voor de betreffende kade en het achterliggende terrein van 20 ha andere klanten te vinden. GSP loopt hierdoor geen direct financieel risico. De eerste serieuze contacten met nieuwe gegadigden zijn inmiddels gelegd.

Dhr. Brouns constateert dat er verder geen vragen zijn.

7. Sluiting

De vergadering wordt gesloten om 17.20 uur.

Programmabegroting 2017
GR Havenschap Groningen Seaports

Groningen Seaports · Handelskade Oost 1 · Postbus 20004 · 9930 PA Delfzijl

 0596-640400 0596-630464 www.groningen-seaports.com

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Beleidsbegroting	5
2.1 Het programmaplan	5
2.2 Paragrafen	5
2.1.1 A. Lokale heffingen	6
2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	6
2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen	9
2.2.4 D. Financiering	9
2.2.5 E. Bedrijfsvoering	11
2.2.6 F. Verbonden partijen	11
3. Financiële begroting	13
3.1. Wijzigingen t.o.v. eerdere begrotingen	13
3.2 Begroting winst- en verliesrekening 2017	13
3.3 Algemene toelichting op de begroting 2017	14
3.4 Toelichting begroting 2017	14
4. Meerjarenraming 2017 – 2020	16

1. Inleiding

Voor u ligt de Programmabegroting 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports. De vaststelling van deze Programmabegroting is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 22 juni 2016.

Verzelfstandiging Groningen Seaports

Per 1 januari 2013 is Groningen Seaports verzelfstandigd en zijn de activiteiten ondergebracht in de N.V. Groningen Seaports. De gemeenschappelijke regeling (GR) treedt op als aanhouder van de N.V. en verstrekker van borgstellingen voor de financiering.

Borgstelling door de GR

In het kader van de verzelfstandiging per 1 januari 2013 is besloten dat de GR voor een lange termijn (2033) borg staat voor de financiering van de NV. In februari 2016 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot de feitelijke overheveling van de leningen en volledige borgstelling daarvoor door de GR (maximaal €268 mln.) en derivaten. De GR ontvangt hiervoor een zogenaamde safe-harbour premie. Deze premie is opgebouwd uit een rentevergoeding en een vergoeding voor de beheerskosten van de GR. Op termijn kan Groningen Seaports N.V. zelfstandig financiering afsluiten zodra de bancaire ratio's op orde zijn.

Publieke taak

In de verzelfstandigingsovereenkomst zijn specifieke afspraken gemaakt voor de uitvoering van de publieke taak door Groningen Seaports N.V. Jaarlijks betaalt de GR hiervoor een dienstenvergoeding aan Groningen Seaports N.V.

Begroting 2017

Ter voldoening van de voorschriften neergelegd in artikel 30 van de “Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports” dient de begroting 2017 te worden vastgesteld.

Artikel 30

- 30.1 Het dagelijks bestuur maakt jaarlijks voor 15 maart een ontwerpbegroting voor het eerstvolgende boekjaar. De ramingen in de ontwerpbegroting gaan vergezeld van een verslag van de werkzaamheden over het afgelopen jaar.
- 30.2 De algemeen financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening worden jaarlijks voor 15 april aan de raden en staten aangeboden.
- 30.3 De ontwerpbegroting wordt jaarlijks in ieder geval acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, aan de raden en de staten toegezonden. De raden en staten kunnen hun gevoelens en bezwaren tegen de ontwerpbegroting voor 1 juni kenbaar maken aan het algemeen bestuur, met een afschrift aan het dagelijks bestuur.

30.4 Het algemeen bestuur stelt, kennis genomen hebbende van de in artikel 30.3 bedoelde gevoelens en bezwaren, de begroting vast voor 15 juli, waarna de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 1 augustus aan de Minister van Binnenlandse Zaken wordt toegestuurd.

Deze begroting is de eerste begroting die door de GR in eigen beheer is opgesteld. Tot nu toe werd de begroting in opdracht van de GR door de NV opgesteld. Hiermee wordt de zelfstandige positie van de NV ten opzichte van de GR benadrukt. Vanzelfsprekend is er wel gebruik gemaakt van de expertise van de NV, Ook blijft de NV in 2017 nog de financiële administratie uitvoeren namens de GR.

Na verwerking van de opbrengsten en kosten, resteert een geprognoseerd resultaat van naar verwachting 'nihil'. Tijdens de Algemene Bestuursvergadering van 22 juni 2016 aanstaande zullen wij de programmabegroting 2017 toelichten en u uiteraard in de gelegenheid stellen opmerkingen te maken en vragen te stellen.

Delfzijl,

10 maart 2016

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Groningen Seaports

2. Beleidsbegroting

2.1 Het programmaplan

Als gevolg van de verzelfstandiging resteren er geen activiteiten in de GR Havenschap Groningen Seaports, behoudens de taken als aandeelhouder, borgsteller en uitvoering publieke taak. Daarom wordt één programma “Havenschap Groningen Seaports” geïdentificeerd.

Een onderverdeling in programma's, met per programma de te realiseren doelstellingen en de hiervoor geraamde lasten en baten is bij de GR Havenschap Groningen Seaports niet relevant, omdat er bij de GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van verschillende beleidsvelden waarvoor meetbare doelstellingen geformuleerd kunnen worden.

Tevens is geen overzicht van algemene dekkingsmiddelen en een uiteenzetting met betrekking tot het gebruik van het geraamde bedrag ‘onvoorzien’ opgenomen, omdat deze eveneens niet relevant en niet van toepassing zijn.

2.2 Paragrafen

Op grond van het Besluit en Verantwoording (BBV) dient in de programmabegroting een aantal afzonderlijke paragrafen te worden opgenomen. In deze programmabegroting zijn achtereenvolgens opgenomen de paragrafen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicomanagement
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

2.1.1 A. Lokale heffingen

GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van de publieke taken uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Voor deze uitvoering van de publieke taken geldt het volgende:

Een van de taken van Groningen Seaports N.V. is gericht op vlot, veilig en efficiënt afhandelen van het scheepvaartverkeer en daardoor het waarborgen van de veiligheid in onze havens. Het Nautisch Service Centrum fungeert hiertoe zowel intern als extern als opdrachtnemer. Het NSC, in casu de Havenmeester, beschikt over een zelfstandige bevoegdheid om, indien de omstandigheden dat in termen van veiligheid vereisen, op korte termijn naar eigen inzicht en volgens zelf gestelde prioriteiten te handelen. De Havenmeester dient daarbij te handelen binnen de kaders zoals vastgelegd in de door het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports vastgestelde havenbeheersverordening.

In de ‘Algemene voorwaarden Zee- en Binnenhavengeld Groningen Seaports N.V.’ en in het ‘Reglement Kade- en Ligplaatsgeld Groningen Seaports N.V.’ en de daarbij behorende tarieven wordt nader toegelicht welke heffingen Groningen Seaports heft.

2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Voor de beoordeling van de vraag of de GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over een adequaat weerstandsvermogen moet een relatie worden gelegd tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de daarmee af te dekken risico's.

Risico's bestaan voor de GR Havenschap Groningen Seaports uit:

1. Waardering van de 100%-deelnemingen Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de marktwaarde van de deelneming onder de historische kostprijs komt te liggen. Hierbij gaat het met name om een impairmentrisico; dit betreft het risico dat de bedrijfswaarde van Groningen Seaports N.V. onder de boekwaarde van de materiële vaste activa van Groningen Seaports N.V. komt te liggen.
2. Waardering van de lening aan Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de verstrekte lening ter hoogte van €22.006.000 niet terugbetaald kan worden door Groningen Seaports N.V.
3. Borgstellingen voor Groningen Seaports N.V.; dit betreft:
 - a. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het aantrekken van vreemd vermogen; en

- b. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het derivaat dat van de GR Havenschap Groningen Seaports is overgezet naar Groningen Seaports N.V.

Uit het bovenstaande blijkt dat de risico's van de GR Havenschap Groningen Seaports nauw samenhangen met de risico's van Groningen Seaports N.V. Het risicomanagementbeleid van de GR Havenschap Groningen Seaports wordt dan ook grotendeels bepaald door het risicomanagementbeleid van haar dochter Groningen Seaports N.V. Hierna wordt kort uiteengezet wat het risicomanagementbeleid van Groningen Seaports N.V. is.

Risicomanagementbeleid Groningen Seaports N.V.

Het beleid dat Groningen Seaports N.V. voert ten aanzien van risicomanagement is vastgelegd in de interne nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

Het belangrijkste doel dat Groningen Seaports N.V. wil bereiken is:

Continu actueel inzicht verkrijgen in de risico's die we lopen bij het behalen van onze ambitieuze doelstellingen en het uitvoeren van onze processen en met dit inzicht de risico's zodanig beheersen en beheren dat uitvoering van onze processen en de realisatie van onze doelen niet in gevaar komt.

Onderdeel van het risicomanagement is de verslaglegging over de risico's en in welke mate deze beheerst worden. Periodiek wordt verantwoording afgelegd aan de directie en het MT over belangrijke project- en procesrisico's en de beheersing daarvan in de vorm van een auditrapportage.

Daarnaast vindt jaarlijks een controle plaats door de extern accountant gericht op de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing. De accountant rapporteert hier jaarlijks over aan de directie en het MT.

Voor een deel van de geïdentificeerde risico's zijn niet of nauwelijks beheersmaatregelen van toepassing. Het gaat hierbij voornamelijk om concernrisico's. Om te vertalen in hoeverre Groningen Seaports N.V. in staat is om de financiële gevolgen bij het voordoen van deze risico's op te vangen wordt periodiek een vertaling gemaakt naar het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V.

Concernrisico's

Bij de exploitatie van de NV is er sprake van diverse risico's die, als ze zich voordoen, direct impact op het eigen vermogen kunnen hebben. Het te voeren beleid houdt rekening met verschillende scenario's op basis van een risico-inventarisatie.

Het soort risico's dat meegenomen wordt in de risico-inventarisatie voldoen aan de volgende criteria:

- Voor de risico's zijn geen voorzieningen gevormd.
- De risico's kunnen van materiële betekenis zijn.
- De risico's zijn moeilijk operationeel te beheersen (risico ligt niet binnen beïnvloedingsfeer, beheersing is te kostbaar).
- De risico's zijn verzekerd of op te vangen binnen het budget in het jaar dat het risico zich voordoet.

Onderstaand zijn de risico's opgenomen naar aanleiding van het gevoerde Treasury beleid door Groningen Seaports N.V.

#	Risico
1	<p>Renterisico</p> <p>→ Het renterisico was in 2015 tot een financieringsbedrag van €100 miljoen (41% van het vreemd vermogen) met een rentederivaat afgedekt, de feitelijke leningen zijn in 2015 middels kasgeldleningen aangetrokken waarover nu nog beschikbaarheidsrisico wordt gelopen.</p>
2	<p>Liquiditeitsrisico</p> <p>→ Voor beheersing van dit risico worden periodiek liquiditeitsbegrotingen opgesteld en door tussentijdse monitoring eventueel bijgestuurd.</p>
3	<p>Kredietrisico</p> <p>→ Er wordt alleen gehandeld met kredietwaardige partijen en er zijn procedures opgesteld om de kredietwaardigheid van deze partijen te controleren. Daarnaast zijn er richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken en is er een strikte aanmaningsprocedure. Door deze maatregelen is het kredietrisico beheersbaar.</p>
4	<p>Bodemverontreiniging</p> <p>→ Op aantal locaties in het beheersgebied is bodemverontreiniging aangetroffen. Sanering van gronden die in erfpacht zijn uitgegeven is een verantwoordelijkheid van de erfpachter. In geval van faillissement bestaat het risico dat de verplichting bij Groningen Seaports N.V. komt te liggen. Er kan voor dit risico geen betrouwbare inschatting worden gemaakt.</p>

Doorrekening van deze risicoscenario's laat zien dat er een weerstandsbuffer bij Groningen Seaports N.V. benodigd is van €25 mln.

Gezien de aard van de risico's is een tweejaarlijkse update van de risico's toereikend. In 2018 zal een nieuwe inventarisatie van de risico's plaatsvinden.

Weerstandscapaciteit:

Ultimo 2017 bestaat de weerstandscapaciteit van de GR Havenschap Groningen Seaports uit: algemene reserve €219.876. De weerstandscapaciteit is minimaal gelijk aan de waardering van de deelneming Groningen Seaports N.V. Dit is voldoende om een eventuele afwaardering van de deelneming te kunnen afdekken.

De door de NV gehanteerde financieringsstrategie creëert op termijn verdere zelfstandige financiële armsglag voor de vennootschap met betrekking tot nieuwe investeringsprojecten. De risico's voor de GR moeten daarmee afnemen.

2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen

GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van het onderhoud kapitaalgoederen uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Het gaat hierbij om het onderhoud van wegen, infrastructuur, riolering, water, groen en gebouwen.

2.2.4 D. Financiering

Algemeen

De activa kant van de balans van de GR Havenschap Groningen Seaports bestaat grotendeels uit een kapitaalverstrekking aan Groningen Seaports N.V. en uit een verstrekte lening uit hoofde van de inbreng per 1 januari 2013 aan Groningen Seaports N.V. Dit wordt hoofdzakelijk gefinancierd door middel van eigen vermogen. Er is geen financiering met vreemd vermogen voorzien. Wel speelt bij financiering het afgeven van garanties een rol. In de verzelfstandigingsovereenkomst is afgesproken dat de financiering en derivaten worden overgedragen aan Groningen Seaports N.V. Deze portefeuille kon niet geherfinancierd worden zonder dat garanties werden afgegeven. In een borgstelling- en dienstverleningsovereenkomst hebben de GR en NV de afspraken hieromtrent vastgelegd. De overeenkomst tot volledige borgstelling vormt de basis voor de borgstelling vanuit de GR ten behoeve van Groningen Seaports N.V.

Jaarlijkse rapportage:

Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt, aan de GR Havenschap Groningen Seaports inzicht geven in:

1. De omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond.
2. De aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden.
3. De omvang van de geldleningen waarvoor door de GR borgtochten zijn afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR geen borgtochten heeft afgegeven.
4. De aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.

Bij de verzelfstandiging is overeengekomen dat de bestaande leningen (economisch en juridisch) vanaf 1 januari 2013 voor rekening en risico van Groningen Seaports N.V. komen. Feitelijk heeft dit in het eerste kwartaal van 2016 vorm gekregen.

Derivaten

Op 14 juni 2013 is Groningen Seaports N.V. opgericht en zijn de derivatencontracten economisch ingebracht in Groningen Seaports N.V. door de akte van inbreng.

Op 4 juli 2014 heeft het Algemeen Bestuur de borgstellingsovereenkomst en vaststellingsovereenkomst goedgekeurd. Daarmee is het contract zowel juridisch als economisch volledig op naam van Groningen Seaports N.V. gesteld. Het derivatencontract is per februari 2016 genoveerd bij een andere bank.

De Gemeenschappelijke Regeling heeft in de borgstellingsovereenkomst van 4 juli 2014 zich borg gesteld voor enige betaling die de vennootschap uit hoofde van de CSA verplicht is te doen.

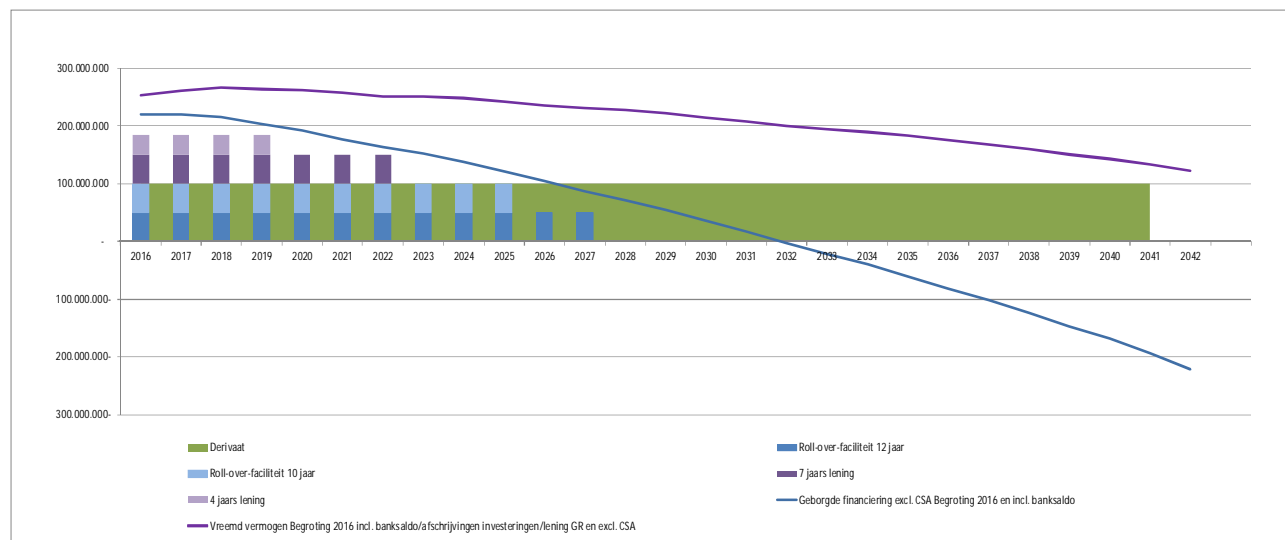
Borgstelling door de GR

In het kader van de verzelfstandiging per 1 januari 2013 is besloten dat de GR voor een lange termijn (2033) borg staat voor de financiering van de NV (€290 mln.) en derivaten. In februari 2016 zijn de leningen die nodig zijn voor de financiering van de exploitatie van de NV overgedragen van de GR aan de NV. Er is een nieuwe overeenkomst tot volledige borgstelling opgenomen met een plafond van €268 mln. Hiermee staat de GR borg voor de leningen die zijn aangetrokken ter uitvoering van de projecten waartoe voor de verzelfstandiging van de NV, door de GR is besloten. Nieuwe leningen worden nu door de NV zelf aangetrokken. Als vergoeding voor de borgstelling, ontvangt de GR een zogenaamde safe-harbour premie. Deze premie is opgebouwd uit een rentevergoeding en een vergoeding voor de beheerskosten van de GR. Op termijn kan Groningen Seaports N.V. zelfstandig financiering afsluiten zodra de bancaire ratio's op orde zijn.

Gezien alle door de NV te verstrekken zekerheden reeds in handen van de GR liggen, is het op korte termijn voor de NV alleen mogelijk om nieuwe projecten te financieren op basis van (gegarandeerde) kasstromen.

Borgstellingsplafond:

Op 12 februari 2016 is de overeenkomst houdende volledig geborgde financiering ondertekend door de GR en de NV en zijn er afspraken gemaakt over de hoogte van het borgstellingsplafond en de duur van de borgstelling. De financieringsstrategie van de NV is in onderstaande grafiek weergegeven.

2.2.5 E. Bedrijfsvoering

In GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR heeft dan ook geen personeel in dienst.

Het ondersteunen van het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR, deze functie is met ingang van oktober 2015 structureel volledig buiten de organisatie van de NV en de participanten belegd. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden. Voor de werkzaamheden die de NV t.b.v. GR uitvoert, wordt een beheervergoeding berekend.

2.2.6 F. Verbonden partijen

Verbonden partijen betreft Groningen Seaports N.V. waar de GR Havenschap Groningen Seaports 100% aandeelhouder in is. De verkrijgingsprijs van de deelneming bedraagt €198.058.000.

Daarnaast staat de GR Havenschap Groningen Seaports borg voor Groningen Seaports N.V., zie paragraaf financiering. Periodiek wordt door Groningen Seaports N.V. gerapporteerd over de ontwikkelingen in de financiële positie en de ontwikkelingen van de vreemd vermogenspositie ten opzichte van de borgstellingscurve.

Naam:	Groningen Seaports N.V.
Vestigingsplaats:	Delfzijl
Openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt:	<p>De vennootschap heeft als doel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens te Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen. 2. Het beheren ontwikkelen en exploiteren van niet haven gebonden terreinen. 3. Het ondersteunen van de GR bij haar taken. 4. Het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied. <p>Alles in de ruimste zin van het woord. Voorts heeft de vennootschap ten doel om door (nieuwe) vormen van financiering kansrijke ontwikkelingen in het haven- en industriegebied mogelijk te maken of te bespoedigen.</p>
Veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat GR Havenschap Groningen Seaports in de verbonden partij heeft:	Geen.
Eigen vermogen:	31 december 2014: € 201.785.000 31 december 2015: € 205.334.000
Vreemd vermogen:	31 december 2014: € 306.935.000 31 december 2015: € 299.038.000
Resultaat boekjaar:	2015: € 3.550.000

Behoudens Groningen Seaports N.V. heeft GR Havenschap Groningen Seaports geen andere verbonden partijen.

3. Financiële begroting

3.1. Wijzigingen t.o.v. eerdere begrotingen

Het gerealiseerde resultaat 2015 van GR Havenschap Groningen Seaports wijkt af van het geprognosticeerde resultaat 2015. Reden hiervan is dat de directie en RvC van Groningen Seaports N.V. hebben ingestemd de kosten met betrekking tot accountant, secretariaat en beheer, rente deelnemers en rente overige ten laste van Groningen Seaports N.V. te brengen. Het dagelijks bestuur vond dat het in de jaren 2013 en 2014 het een onwenselijke situatie was dat er een negatief resultaat is gerealiseerd wat verband houdt met bovenstaand vermelde lasten. In de jaarstukken 2015 van GR Havenschap Groningen Seaports zijn de kosten met betrekking tot de jaren 2013 en 2014 gecorrigeerd en ten laste van Groningen Seaports N.V. gebracht. Voor de lasten vanaf boekjaar 2015 vindt er jaarlijks een doorbelasting plaats welke inzichtelijk is gemaakt in de jaarstukken 2015 en in de programmabegroting 2017 (zie toelichting op overzicht baten en lasten blz. 17).

De Raambegroting 2016 is tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 2 juli 2015 vastgesteld. Het begrote resultaat bedraagt -/- €256.600. Het werkelijke resultaat bedraagt nul, zie bovenstaande waarin is toegelicht dat de kosten ten laste van Groningen Seaports N.V. worden gebracht.

3.2 Begroting winst- en verliesrekening 2017

BATEN

	Begroting 2017
	Saldo
Lasten	2.672.000
Subtotaal lasten	2.672.000
Financiële baten	2.672.000
Financiële lasten	0
Saldo financiële baten en lasten	2.672.000
Gerealiseerde resultaat	0

3.3 Algemene toelichting op de begroting 2017

Algemeen

De begroting over het boekjaar 2017 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

3.4 Toelichting begroting 2017

Begroting 2017	
Lasten	
Dienstenvergoeding	2.672.000
Accountants- en administratiekosten	35.000
Secretariaat- en beheerskosten	71.000
Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	-106.000
Totaal lasten	2.672.000

De dienstenvergoeding die jaarlijks door de GR aan Groningen Seaports N.V. is verschuldigd voor de werkzaamheden zoals omschreven in de Dienstverleningsovereenkomst zal jaarlijks vooraf door de GR en NV in onderling overleg worden vastgesteld, met als uitgangspunt dat de vergoeding gelijk zal zijn aan de integrale kostprijs van de door Groningen Seaports N.V. te verrichten diensten, vermeerderd met een jaarlijks vooraf door de GR en NV vast te stellen winst- en risico-opslag.

Begroting 2017	
Financiële baten	
Rente lening van Groningen Seaports N.V.	660.000
Safe harbour premie Groningen Seaports N.V.	2.012.000
Totaal financiële baten	2.672.000

De rente baten lening van GR aan N.V. bestaan uit 3,0% (2,2% + 0,8%) vaste rente (waarvan 80 basispunten safe harbor premie).

Groningen Seaports N.V. is aan GR Havenschap Groningen Seaports voor de afgegeven borgtochten jaarlijks een marktconforme vergoeding verschuldigd, oftewel een safe harbour premie. Deze vergoedingen zijn per jaar achteraf verschuldigd, telkens uiterlijk op 31 december van het betreffende jaar.

De rente safe harbor borgstelling GR bedraagt 80 basispunten over de geborgde kasgeld lening.

Begroting 2017	
<hr/>	
Financiële lasten	
<hr/>	
Rente deelnemers	-191.000
Overige	-6.000
Doorbelasting rente deelnemers t.l.v. Groningen Seaports N.V.	197.000
Totaal financiële lasten	0

De rente deelnemers betreft een rentevergoeding welke jaarlijks aan de deelnemers in de GR wordt uitbetaald.

4. Meerjarenraming 2017 – 2020

	2017	2018	2019	2020
Lasten				
Dienstenvergoeding	2.672.000	2.616.000	2.491.000	2.379.000
Accountants- en administratiekosten	35.000	35.000	35.000	35.000
Secretariaat- en beheerskosten	71.000	71.000	71.000	71.000
Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	-106.000	-106.000	-106.000	-106.000
Saldo totaal lasten	2.672.000	2.616.000	2.491.000	2.379.000
OPERATIONEEL RESULTAAT				
Financiële baten en lasten				
Rente lening van GR aan N.V.	660.000	660.000	660.000	660.000
Rente (safe harbor) borgstelling GR	2.012.000	1.956.000	1.831.000	1.719.000
Rente deelnemers gemeenschappelijke regeling	-191.000	-191.000	-191.000	-191.000
Rente overige	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Doorbelasting rente deelnemers en overige aan Groningen Seaports N.V.	197.000	197.000	197.000	197.000
Saldo totaal financiële baten en lasten	2.672.000	2.616.000	2.491.000	2.379.000
NETTO RESULTAAT				
	0	0	0	0

Toelichting Meerjarenraming 2017 – 2020

De kosten voor Dienstenvergoeding en de opbrengsten Rente lening van GR aan NV en de Rente (safe harbor) borgstelling GR, zijn overgenomen vanuit het Financieel Meerjarenplan 2016-2018 van Groningen Seaports N.V.

Directie en RvC van Groningen Seaports N.V. hebben ingestemd de kosten met betrekking tot accountant, secretariaat en beheer, rente deelnemers en rente overige ten laste van Groningen Seaports N.V. te brengen. Het dagelijks bestuur van de GR vond dat het in de jaren 2013 en 2014 het een onwenselijke situatie was dat er een negatief resultaat is gerealiseerd wat verband houdt met bovenstaand vermelde lasten. In de jaarstukken 2015 van GR Havenschap Groningen Seaports zijn de kosten met betrekking tot de jaren 2013 en 2014 gecorrigeerd en ten laste van Groningen Seaports N.V. gebracht. Voor de lasten vanaf boekjaar 2015 vindt er jaarlijks een doorbelasting plaats welke inzichtelijk is gemaakt in de jaarstukken 2015 en in de programmabegroting 2017.

De accountantskosten en de secretariaat – en beheerskosten wijken af van het Financieel Meerjarenplan 2016-2020 van Groningen Seaports N.V. GR Havenschap Groningen Seaports heeft besloten in het kader van de “verdere” verzelfstandiging de jaarrekening en de programmabegroting door een externe accountant te laten samenstellen in plaats van intern door medewerkers van Groningen Seaports N.V.

Daarnaast is het de inschatting dat de “verdere” verzelfstandiging extra secretariaat- en beheerskosten met zich mee brengt dan vooreerst door Groningen Seaports N.V. ingeschat, de hierboven opgenomen secretariaat- en wijken derhalve op dit punt dan ook af van het Meerjarenplan 2016-2018 van Groningen Seaports N.V.

Verder zijn voor de inzichtelijkheid de accountants- en beheerkosten van de GR afgesplitst van de dienstenvergoeding. Op deze manier blijven de interne kosten van de GR inzichtelijk.

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 22 juni 2016

Nummer: 2016.

Agendapunt:

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A. Swart

2 juni 2016

Onderwerp: Vaststellen begroting 2017

Inleiding

Conform artikel 30.1 van de Gemeenschappelijke Regeling heeft het dagelijks bestuur voor 15 maart een ontwerpbegroting voor het eerstvolgende boekjaar opgesteld en gezonden aan de raden en staten die deelnemen in de GR.

Die kunnen vervolgens hun eventuele gevoelens en bezwaren kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur, met een afschrift aan het dagelijks bestuur. Het AB zal dan met in achtneming van de reacties van de raden en staten een definitief besluit nemen. Binnen twee weken na dit besluit dient de definitieve jaarrekening dan te worden toegezonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken (art 30.4 GR).

Wij hebben geen gevoelens en/of bezwaren ontvangen.

Bij dit voorstel treft u de begroting 2017 aan. Het is de eerste begroting dat door de GR in eigen beheer is opgesteld. Voorgaande begrotingen zijn, ook na de verzelfstandiging opgesteld door de NV. Deze begroting is opgesteld door Deloitte.

Begroting 2017

Bij het opstellen van de begroting is gekozen om vast te houden aan de opbouw zoals die ook voorgaande jaren is geweest. Daarmee wordt de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren vergroot. Tevens voldoet de indeling aan de BBV, waarin de wettelijke vereisten van de verslaglegging zijn opgenomen. Ook is rekening gehouden met de opmerkingen van de Minister van Binnenlandse zaken over de financiële stukken in voorgaande jaren. Geadviseerde verbeteringen zijn verwerkt in de ramingen en de tekstuele toelichting.

Advies:

Bijgevoegde begroting 2017 vaststellen en toezenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Mandaat:

Bijlage: 1. begroting 2017

Aan de leden van het algemeen bestuur van
GR Havenschap Groningen Seaports
Postbus 20004
9930 PA DELFZIJL

Groningen, 22 maart 2016

LVRS-A82JV8/mb

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken 2015, voorzien van onze controleverklaring d.d. 22 maart 2016.

Tevens zenden wij u twee losse exemplaren van bovengenoemde controleverklaring. Wij bevestigen u akkoord te gaan met het opnemen van deze controleverklaring in exemplaren van de jaarstukken 2015, die overeenkomen met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar.

Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij verzoeken u bij openbaarmaking van de controleverklaring gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring die niet is voorzien van een persoonlijke handtekening.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat een afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening zoals opgenomen in de Overige gegevens van de bijgaande – door ons gewaarmerkte – jaarstukken wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met deze jaarrekening.

Indien u deze jaarstukken en de verklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat (U verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening).

Eén exemplaar van de jaarrekening dient te worden ondertekend door de leden van het dagelijks bestuur en te worden aangeboden aan het algemeen bestuur. Deze jaarrekening dient te worden vastgesteld door het algemeen bestuur en de vaststelling dient te worden genotuleerd.

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot de vergadering van het algemeen bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog voor deze vergadering moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. R.T.H. Wortelboer RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bijlagen: voor identificatie gewaarmerkte jaarstukken
ondertekende controleverklaring ten behoeve van uw eigen archief
was getekend controleverklaring behorende bij openbaar te maken stukken
informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
(hierna: GR Havenschap Groningen Seaports)

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2015 van GR Havenschap Groningen Seaports te Delfzijl gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten over 2015 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports, zoals opgenomen in het normenkader welke bij besluit van 18 december 2015 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol welke bij besluit van 18 december 2015 is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van GR Havenschap Groningen Seaports. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2 lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur bij besluit van 18 december 2015 vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van GR Havenschap Groningen Seaports een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

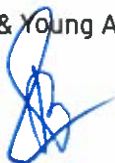
Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3, onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Groningen, 22 maart 2016

Ernst & Young Accountants LLP

drs. R.T.H. Wortelboer RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
(hierna: GR Havenschap Groningen Seaports)

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2015 van GR Havenschap Groningen Seaports te Delfzijl gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten over 2015 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports, zoals opgenomen in het normenkader welke bij besluit van 18 december 2015 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol welke bij besluit van 18 december 2015 is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van GR Havenschap Groningen Seaports. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van GR Havenschap Groningen Seaports gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2 lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur bij besluit van 18 december 2015 vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van GR Havenschap Groningen Seaports een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van GR Havenschap Groningen Seaports.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3, onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Groningen, 22 maart 2016

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.T.H. Wortelboer RA

Openbaarmaking van controleverklaringen

1 Condities

De machtiging om de controleverklaring openbaar te maken wordt gegeven onder de volgende condities.

- Indien na het verlenen van deze machtiging feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.
- De machtiging heeft betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het ten behoeve van de algemene vergadering uit te brengen verslag, waarin ook de opgemaakte jaarrekening wordt opgenomen.
- De machtiging heeft ook betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het bij het handelsregister te deponeren verslag, mits de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt.
- De voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening waarin op grond van artikel 2:397 BW vereenvoudigingen zijn aangebracht, dient te zijn ontleend aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening. Een concept van deze voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening dient aan ons ter inzage te worden gegeven.
- De controleverklaring kan ook worden toegevoegd indien de jaarrekening op elektronische wijze, bijvoorbeeld op Internet, wordt openbaar gemaakt. Deze jaarrekening dient de volledige jaarrekening te zijn en deze dient goed te zijn afgescheiden van andere gelijktijdig elektronisch openbaar gemaakte informatie.
- Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is voor het opnemen van de controleverklaring daarbij opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2 Toelichting op de condities

2.1 Raad van commissarissen en raad van bestuur

De accountant zendt zijn controleverklaring doorgaans aan de raad van commissarissen en de raad van bestuur. Dit is in overeenstemming met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat in artikel 393 onder meer zegt: 'De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring'. 'De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur.'

2.2 Algemene vergadering

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan na uitdrukkelijke toestemming van de accountant. In dit kader wordt onder openbaarmaking verstaan het beschikbaar stellen voor het publiek, dan wel aan een zodanige kring van personen dat deze met het publiek gelijk is te stellen. Verspreiding onder aandeelhouders c.q. leden valt ook onder dit begrip openbaar maken, zodat voor het opnemen van de controleverklaring in het verslag dat aan de algemene vergadering wordt uitgebracht machtiging van de accountant nodig is.

2.3 Controleverklaring plus verantwoording

De machtiging heeft betrekking op publicatie in het verslag waarin tevens is opgenomen de jaarrekening waarop de controleverklaring betrekking heeft. Deze conditie stoelt op de beroepsregels die zeggen dat het de accountant verboden is toestemming te geven tot openbaarmaking van zijn verklaring anders dan tezamen met de verantwoording waarop die verklaring betrekking heeft.'

De accountant zal ook altijd de overige inhoud van het verslag willen zien, omdat het hem niet toegestaan is toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien door de inhoud van de gezamenlijk openbaar gemaakte stukken een onjuiste indruk omtrent de betekenis van de jaarrekening wordt gewekt.

2.4 Gebeurtenissen tussen datum controleverklaring en algemene vergadering

Aandacht dient geschonken te worden aan het feit dat zich tussen de datum van de controleverklaring en de datum van de algemene vergadering waarin omtrent de vaststelling van de jaarrekening wordt beslist, feiten of omstandigheden kunnen voordoen die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept. De accountant dient namelijk op grond van COS 560 controlewerkzaamheden te verrichten die er op gericht zijn toereikende controle-informatie te verkrijgen dat alle gebeurtenissen voor de datum van de controleverklaring die aanpassing van of vermelding in de jaarrekening vereisen, zijn gesignaleerd.

Indien de accountant gebeurtenissen ter kennis komen, die van materiële betekenis kunnen zijn voor de jaarrekening, dient de accountant te overwegen of die gebeurtenissen juist zijn verwerkt en toereikend zijn vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Als de accountant tussen de datum van de controleverklaring en de datum dat de jaarrekening openbaar wordt gemaakt, kennis neemt van een feit dat de jaarrekening materieel zou kunnen

beïnvloeden, dient de accountant te beoordelen of de jaarrekening moet worden gewijzigd, de kwestie te bespreken met de leiding en te handelen zoals op grond van de omstandigheden noodzakelijk is.

2.5 Handelsregister

De jaarrekening wordt (bij onder titel 9 BW2 vallende rechtspersonen samen met het jaarverslag en de overige gegevens) overgelegd aan de algemene vergadering. De algemene vergadering beslist over de vaststelling van de jaarrekening. Pas na de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is sprake van een vennootschappelijke jaarrekening. Deze jaarrekening zal in de regel in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Aan de vennootschappelijke jaarrekening moet als onderdeel van de overige gegevens de controleverklaring worden toegevoegd. De tekst hiervan is normaal gesproken identiek aan de eerder afgelegde controleverklaring. Het is de vennootschappelijke jaarrekening die samen met het jaarverslag en de overige gegevens bij het handelsregister wordt openbaar gemaakt. Onder de overige gegevens behoort dan te zijn opgenomen de controleverklaring die behoort bij de volledige jaarrekening. Indien de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt, kan de controleverklaring worden toegevoegd aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening en bij tijdige deponering van het verslag ten kantore van het handelsregister als onderdeel van dit verslag worden openbaar gemaakt.

2.6 Openbaarmaking op andere wijze

De jaarrekening kan ook worden openbaar gemaakt op andere wijze dan door deponering bij het handelsregister. De controleverklaring kan ook dan worden toegevoegd, mits het gaat om openbaarmaking van de volledige jaarrekening. Indien een deel van een jaarrekening dan wel een verkorte jaarrekening openbaar wordt gemaakt, is het niet toegestaan dat daarbij enigerlei door de accountant gegeven mededeling wordt openbaar gemaakt, tenzij:

- a hij tot het oordeel is gekomen dat in de gegeven omstandigheden het desbetreffende stuk toereikend is, of
- b op grond van wettelijke voorschriften met openbaarmaking van het desbetreffende stuk kan worden volstaan.

Indien niet de volledige jaarrekening wordt openbaar gemaakt, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

Bij het opnemen van de jaarrekening en de controleverklaring op Internet dient gewaarborgd te worden dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de Internetsite. De scheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat.

2.7 Opnemen in een ander stuk

Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is sprake van een nieuwe openbaarmaking en is opnieuw toestemming van de accountant nodig. Een voorbeeld van deze situatie is de publicatie van een emissieprospectus met daarin opgenomen de jaarrekening, nadat dezelfde jaarrekening tezamen met de andere jaarstukken is gedeponerd bij het handelsregister. Voor elke nieuwe openbaarmaking is dus opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2.8 Gebeurtenissen na de algemene vergadering

Indien na de vaststelling van de jaarrekening feiten en omstandigheden bekend zijn geworden waardoor de jaarrekening niet langer het wettelijk vereiste inzicht geeft, moet niettemin de bij de vastgestelde jaarrekening afgegeven controleverklaring worden gehandhaafd, evenals de bij het handelsregister neergelegde controleverklaring. In dat geval dient de rechtspersoon over deze feiten en omstandigheden een mededeling bij het handelsregister te deponeren, voorzien van een controleverklaring. Ook in deze situatie is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

GRONINGEN SEAPORTS

Programmaverantwoording en Jaarstukken 2015
GR Havenschap Groningen Seaports

Groningen Seaports · Handelskade Oost 1 · Postbus 20004 · 9930 FA Delfzijl

☎ 0596-640400 📠 0596-630464 www.groningen-seaports.com

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Jaarverslag	4
2.1	Programmaverantwoording	4
2.2	Paragrafen	5
2.2.1	A. Lokale heffingen	5
2.2.2	B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	6
2.2.3	C. Onderhoud kapitaalgoederen	11
2.2.4	D. Financiering	11
2.2.5	E. Bedrijfsvoering	14
2.2.6	F. Verbonden partijen	15
2.3	Balans per 31 december 2015	17
2.4	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2015	19
2.5	Toelichtingen	20
2.5.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	20
2.5.2	Toelichting op de balans per 31 december 2015	23
2.5.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015	29

Ter identificatie

2

Ernst & Young Accountants LLP
 Building a better working world

1 Inleiding

Voor u ligt de Programmaverantwoording 2015. De vaststelling van deze Programmaverantwoording is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 22 juni 2016.

De programmaverantwoording is ingedeeld in twee delen:

- Jaarverslag (bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen)
- Jaarrekening 2015

Verzelfstandiging Groningen Seaports

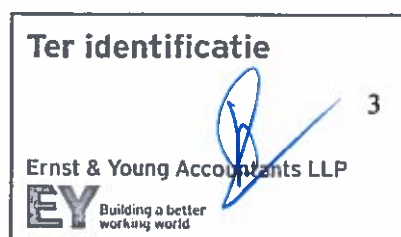
Per 1 januari 2013 is Groningen Seaports verzelfstandigd en zijn de activiteiten ondergebracht in de N.V. Groningen Seaports. De gemeenschappelijke regeling (GR) treedt op als aanhouder van de N.V. en verstrekker van borgstellingen voor de financiering.

Borgstelling door de GR

In het kader van de verzelfstandiging per 1 januari 2013 is besloten dat de GR voor een lange termijn (2033) borg staat voor de financiering van de NV (€ 290 mln.) en derivaten. De GR ontvangt hiervoor een zogenaamde safe-harbour premie zodat er geen sprake is van staatssteun. Deze premie is opgebouwd uit een rentevergoeding en een vergoeding voor de beheerskosten van de GR. Op termijn kan Groningen Seaports N.V. zelfstandig financiering afsluiten zodra de bancaire ratio's op orde zijn.

Publieke taak

In de verzelfstandigingsovereenkomst zijn specifieke afspraken gemaakt voor de uitvoering van de publieke taak door Groningen Seaports NV. Jaarlijks betaalt de GR hiervoor een dienstenvergoeding aan Groningen Seaports N.V.

2 Jaarverslag

Het jaar 2015 was het jaar waarin de GR een start heeft gemaakt met zetten van stappen die er voor moeten zorgen dat de beoogde effecten van de verzelfstandiging ook daadwerkelijk worden behaald. Zo is er een start gemaakt met het opstellen van een aandeelhoudersstrategie. Vaststelling wordt voorzien in de eerste helft van 2016. Een dergelijke strategie moet helpen om de positie van de GR als aandeelhouder nader te concretiseren.

Door het aanstellen van een externe secretaris van het AB en DB medio 2015 krijgt de nieuwe rol van de GR steeds meer vorm.

Hierna wordt via de programmaverantwoording en de paragrafen verantwoording afgelegd over de realisatie van het bij de begroting 2015 voorgenomen beleid in het jaar 2015.

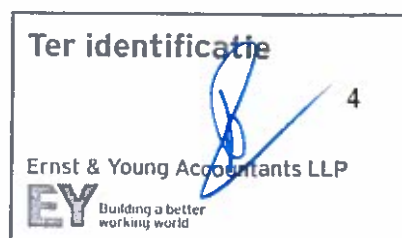
2.1 Programmaverantwoording

Als gevolg van de verzelfstandiging resteren er geen activiteiten in de GR Havenschap Groningen Seaports, behoudens de taken als aandeelhouder, borgsteller en uitvoering publieke taak. Daarom wordt één programma “Havenschap Groningen Seaports” geïdentificeerd.

Een onderverdeling in programma's met per programma de te realiseren doelstellingen en de hiervoor geraamde lasten en baten is bij de GR Havenschap Groningen Seaports niet relevant, daar bij GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van verschillende beleidsvelden waarvoor meetbare doelstellingen geformuleerd kunnen worden.

Tevens is geen overzicht van algemene dekkingsmiddelen en een uiteenzetting met betrekking tot het gebruik van het geraamde bedrag 'onvoorzien' opgenomen, omdat deze eveneens niet relevant en niet van toepassing zijn.

De Raambegroting 2015 is tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 2 juli 2014 vastgesteld. Het begrote resultaat bedraagt -/- € 190.600. Het werkelijke resultaat bedraagt € 403.794. Het verschil in het resultaat wordt veroorzaakt doordat in 2015 de rente deelnemers, rente overige en administratieve kosten over de jaren 2013 t/m 2015 op basis van in 2015 gemaakte afspraken door Groningen Seaports N.V. is vergoed (*toelichting op overzicht baten en lasten blz. 22*).

2.2 Paragrafen

Op grond van het Besluit en Verantwoording (BBV) dient zowel in de begroting als in de programmaverantwoording een aantal afzonderlijke paragrafen te worden opgenomen. In deze programmaverantwoording zijn achtereenvolgens opgenomen de paragrafen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicomanagement
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

2.2.1 A. Lokale heffingen

GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van de publieke taken uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Voor deze uitvoering van de publieke taken geldt het volgende:

Een van de taken van Groningen Seaports N.V. is gericht op vlot, veilig en efficiënt afhandelen van het scheepvaartverkeer en daardoor het waarborgen van de veiligheid in onze havens. Het Nautisch Service Centrum fungeert hiertoe zowel intern als extern als opdrachtnemer. Het NSC, in casu de Havenmeester, beschikt over een zelfstandige bevoegdheid om, indien de omstandigheden dat in termen van veiligheid vereisen, op korte termijn naar eigen inzicht en volgens zelf gestelde prioriteiten te handelen. De Havenmeester dient daarbij te handelen binnen de kaders zoals vastgelegd in de door het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports vastgestelde havenbeheersverordening.

In de 'Algemene voorwaarden Zee- en Binnenvangeld Groningen Seaports N.V. 2015' en in het 'Reglement Kade- en Ligplaatsgeld Groningen Seaports N.V. 2015' en de daarbij behorende tarieven wordt nader toegelicht welke heffingen Groningen Seaports heft. De havenmeester van Groningen Seaports is door de Vereniging van Havenmeesters uitgeroepen tot havenmeester van het jaar 2015.

Ter identificatie

5

Ernst & Young Accountants LLP
 Building a better
working world

André de Bruyn, havenmeester van 2015

Het juryrapport spreekt over een nauticus is hard en nieren, die weloverwogen te werk gaat en alle zaken tot in de puntjes uitzoekt. André is een man die je niet voor de troepen zal zien uitlopen maar heeft wel alles op een rijtje staan en vanaf de zijkant regelt hij alles netjes. Na een lange carrière op zee, werd het een walbaan bij P&O, later de scheepvaartinspectie en nu de havenmeester van Groningen Seaports.

Zo ook werd het congres op de Maasvlakte en aan boord van de Pride of Rotterdam tot in detail geregeld en perfect uitgevoerd. Maar ook was André er toen de VHN hem 4 jaar geleden vroeg het stokje over te nemen als voorzitter. In zijn eigen bescheiden stijl heeft hij de VHN verder gelooft en hij heeft alles kunnen overdragen aan Ruud Verhulst.

De VHN leden stonden unaniem achter het besluit van de commissie en feliciteerden André tijdens het diner aan boord van zijn 'oude' schip de Pride of Rotterdam. (bron website vereniging van havenmeesters).

2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Voor de beoordeling van de vraag of GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over een adequaat weerstandsvermogen moet een relatie worden gelegd tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de daarmee af te dekken risico's.

Risico's bestaan voor de GR Havenschap Groningen Seaports uit:

1. Waardering van de 100%-deelneming in Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de marktwaarde van de deelneming onder de verkrijgingsprijs (€ 198 mln) komt te liggen. Hierbij gaat het met name om een impairmentrisico; dit betreft het risico dat sprake is van een duurzame waardevermindering van de materiële vaste activa van Groningen Seaports N.V.
2. Waardering van de lening aan Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de verstrekte lening ter hoogte van € 22.006.000 niet terugbetaald kan worden door Groningen Seaports N.V.

3. Borgstellingen voor Groningen Seaports N.V.; dit betreft:
- a. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling (€ 268 mln) die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het aantrekken van vreemd vermogen, en
 - b. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het derivaat (met een nominale waarde van € 100 mln) dat van de GR Havenschap Groningen Seaports is overgezet naar Groningen Seaports N.V.

Uit het bovenstaande blijkt dat de risico's van de GR Havenschap Groningen Seaports nauw samenhangen met de risico's van Groningen Seaports N.V. Het risicomanagementbeleid van de GR Havenschap Groningen Seaports wordt dan ook grotendeels bepaald door het risicomanagementbeleid van haar dochter Groningen Seaports N.V. Hierna wordt kort uiteengezet wat het risicomanagementbeleid van Groningen Seaports N.V. is en waaraan op het gebied van risicomanagement gewerkt is in 2015.

Risicomanagementbeleid Groningen Seaports N.V.

Het beleid dat Groningen Seaports N.V. voert ten aanzien van risicomanagement is vastgelegd in de interne nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

Het belangrijkste doel dat Groningen Seaports N.V. wil bereiken is:

Continu actueel inzicht verkrijgen in de risico's die we lopen bij het behalen van onze ambitieuze doelstellingen en het uitvoeren van onze processen en met dit inzicht de risico's zodanig beheersen en beheren dat uitvoering van onze processen en de realisatie van onze doelen niet in gevaar komt.

Onderdeel van het risicomanagement is de verslaglegging over de risico's en in welke mate deze beheerst worden. Periodiek wordt verantwoording afgelegd aan de directie en het MT over belangrijke project- en procesrisico's en de beheersing daarvan in de vorm van een auditrapportage.

Daarnaast vindt jaarlijks een controle plaats door de extern accountant gericht op de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing. De accountant rapporteert hier jaarlijks over aan de directie en het MT.

Voor een deel van de geïdentificeerde risico's zijn niet of nauwelijks beheersmaatregelen van toepassing. Het gaat hierbij voornamelijk om concernrisico's. Om te vertalen in hoeverre Groningen Seaports N.V. in staat is om de financiële gevolgen bij het voordoen van deze risico's op te vangen, wordt periodiek een vertaling gemaakt naar het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V.

Concernrisico's

Bij de exploitatie van de NV is er sprake van diverse risico's die, als ze zich voordoen, direct impact op het eigen vermogen kunnen hebben. Het te voeren beleid houdt rekening met verschillende scenario's op basis van een risico-inventarisatie.

Het soort risico's dat meegenomen wordt in de risico-inventarisatie voldoen aan de volgende criteria:

Voor de risico's zijn geen voorzieningen gevormd;

- De risico's kunnen van materiële betekenis zijn;
- De risico's zijn moeilijk operationeel te beheersen (risico ligt niet binnen beïnvloedingssfeer, beheersing is te kostbaar);
- De risico's zijn verzekerd of op te vangen binnen het budget in het jaar dat het risico zich voordoet.

Uit de risico-inventarisatie in 2015 zijn in totaal 4 risico's gedefinieerd en in het risicoprofiel vastgesteld. De risicobereidheid is onderzocht. In de tabel zijn acht risico's weergegeven, voor deze risico's worden in 2016 verbeteringen in gang gezet om het risicoprofiel te verlagen. Het huidige en het gewenste risicoprofiel is in kaart gebracht en de belangrijkste beheersmaatregel die daarbij zal worden genomen staat vermeld in de tabel.

Tabel risicobereidheid

Groep	Risico	Beheersmaatregel
Financieel	Renterisico niet gehedged kapitaal	Herstructurering financiering
	Faillissement klanten	Vooraf solvabiliteitscheck
		Holdingsgarantie vragen
Faillissement deelneming	Betaalgedrag volgen	
Organisatie	Onjuist ontwerp/bestek	Opstellen deelnemingenbeleid
		GSP-Kompas
	Achterstallig onderhoud infrastructuur	Risicosessies houden
Juridisch	Intrekken Stortvergunning	Aansprakelijkheid vergroten
		Assetmanagement invoeren
	Technisch	Bodembeschadiging Jack-up-schepen
Onderzoeken slibtoepassingen		
Uitval ICT/internet		Controleberekening vooraf
		Ligplaats vaststellen
	Monitoring bodem achteraf	
	Redundantie systemen en glasvezel	
	Back-up en recovery procedure	

Onderstaand zijn de risico's opgenomen naar aanleiding van het gevoerde Treasury beleid door Groningen Seaports N.V.

#	Risico
1	<p>Renterisico</p> <p>→ Het renterisico was in 2015 tot een financieringsbedrag van € 100 miljoen (41% van het vreemd vermogen) middels een rentederivaat afgedekt, de feitelijke leningen zijn in 2015 middels kasgeldleningen aangetrokken waarover nu nog beschikbaarheidsrisico wordt gelopen.</p>
2	<p>Liquiditeitsrisico</p> <p>→ Voor beheersing van dit risico worden periodiek liquiditeitsbegrotingen opgesteld en door tussentijdse monitoring eventueel bijgesteld.</p>
3	<p>Kredietrisico</p> <p>→ Er wordt alleen gehandeld met kredietwaardige partijen en er zijn procedures opgesteld om de kredietwaardigheid van deze partijen te controleren. Daarnaast zijn er richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken en is er een strikte aanmaningsprocedure. Door deze maatregelen is het kredietrisico beheersbaar.</p>
4	<p>Bodemverontreiniging</p> <p>→ Op aantal locaties in het beheersgebied is bodemverontreiniging aangetroffen. Sanering van gronden die in erfpacht zijn uitgegeven is een verantwoordelijkheid van de erfpachter. In geval van faillissement bestaat het risico dat de verplichting bij Groningen Seaports N.V. komt te liggen. Er kan voor dit risico geen betrouwbare inschatting worden gemaakt.</p>

Doorrekening van deze risicoscenario's laat zien dat er een weerstandsbuffer bij Groningen Seaports N.V. benodigd is van € 25 mln.

Gezien de aard van de risico's is een tweejaarlijkse update van de risico's toereikend. In 2016 zal een nieuwe inventarisatie van de risico's plaatsvinden.

Weerstandscapaciteit

Ultimo 2015 bestaat de weerstandscapaciteit van de GR Havenschap Groningen Seaports uit: algemene reserve € 219.876.000. De beschikbare weerstandscapaciteit is minimaal gelijk aan de waardering van de deelneming in Groningen Seaports N.V. De GR heeft alleen een deelneming in deze NV. Dit is voldoende om een eventuele afwaardering van de deelneming te kunnen afdekken.

2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen

GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van het onderhoud kapitaalgoederen uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Het gaat hierbij om het onderhoud van wegen, infrastructuur, riolering, water, groen en gebouwen.

2.2.4 D. Financiering

Algemeen

De activa kant van de balans van de GR Havenschap Groningen Seaports bestaat grotendeels uit een kapitaalverstrekking aan Groningen Seaports N.V. en uit een verstrekte lening uit hoofde van de inbreng per 1 januari 2013 aan Groningen Seaports N.V. Dit wordt hoofdzakelijk gefinancierd door middel van eigen vermogen. Er is geen financiering met vreemd vermogen voorzien. Wel speelt bij financiering het afgeven van garanties een rol. In de verzelfstandigingsovereenkomst is afgesproken dat de financiering en derivaten worden overgedragen aan Groningen Seaports N.V. Deze portefeuille kan niet geherfinancierd worden zonder dat garanties worden afgegeven. In een borgstelling- en dienstverleningsovereenkomst hebben de GR en NV de afspraken hieromtrent vastgelegd.

De borgstellingsovereenkomst vormt de basis voor de borgstelling vanuit de GR ten behoeve van Groningen Seaports N.V.

Jaarlijkse rapportage

Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt, aan de GR Havenschap Groningen Seaports N.V. inzicht geven in:

1. De omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond;
2. De aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden; en
3. De omvang van de geldleningen waarvoor door de GR borgtochten heeft afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR geen borgtochten heeft afgegeven;
4. De aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.

In de borgstellingsovereenkomst is overeengekomen dat de bestaande leningen (economisch) vanaf 1 januari 2013 voor rekening en risico van Groningen Seaports N.V. komen. De juridische contractoverneming van de kasgeldleningen is in februari 2016 gerealiseerd. Vanaf dat moment staat de GR 100% borg voor financiering van de N.V. voor de projecten waarover voor de verzelfstandiging een besluit is genomen.

Financiering boekjaar 2015

In het boekjaar 2015 zijn de kasgeldleningen aangetrokken door de GR Havenschap Groningen Seaports op basis van artikel 33 lid 1 van de Gemeenschappelijke Regeling:

33.1 Indien en voor zover de GR niet in staat is om haar (opeisbare) verplichtingen (waaronder begrepen verplichtingen strekkende tot gehele of gedeeltelijke aflossing van hoofdsommen, betaling van rente en/of kosten en/of afwikkeling van posities) jegens de bancaire financiers van de GR, waaronder begrepen wederpartijen in het kader van derivatentransacties, tijdig en adequaat na te komen, zijn de gemeenten en de provincie onvoorwaardelijk en onherroepelijk verplicht om de GR, in een verdeling met overeenkomstige toepassing van artikel 32, binnen tien (10) kalenderdagen na een daartoe strekkend verzoek, afkomstig van de GR, van voldoende gelden te voorzien om de GR in staat te stellen aan vorenbedoelde verplichtingen te voldoen.

In 2015 zijn de volgende kasgeldleningen aangetrokken:

07-10-14	13-01-15	Bank Nederlandse Gemeenten	56.000.000	0,280%	0,079%	0,201%
10-10-14	15-01-15	Bank Nederlandse Gemeenten	25.000.000	0,280%	0,079%	0,201%
10-10-14	12-01-15	Aegon Levensverzekering	12.500.000	0,170%	0,079%	0,091%
10-10-14	12-01-15	Aegon Custody BV	12.500.000	0,170%	0,079%	0,091%
11-11-14	10-02-15	Bank Nederlandse Gemeenten	59.000.000	0,300%	0,080%	0,220%
28-11-14	15-01-15	Bank Nederlandse Gemeenten	12.700.000	0,400%	0,026%	0,374%
09-12-14	10-03-15	Bank Nederlandse Gemeenten	51.000.000	0,400%	0,082%	0,318%
06-01-15	02-04-15	Bank Nederlandse Gemeenten	12.000.000	0,280%	0,075%	0,205%
12-01-15	14-04-15	Aegon Levensverzekering	12.500.000	0,070%	0,070%	0,000%
12-01-15	14-04-15	Aegon Custody BV	12.500.000	0,070%	0,070%	0,000%
13-01-15	16-04-15	Bank Nederlandse Gemeenten	56.000.000	0,270%	0,070%	0,200%
15-01-15	14-04-15	Bank Nederlandse Gemeenten	42.500.000	0,270%	0,070%	0,200%
10-02-15	12-05-15	Bank Nederlandse Gemeenten	60.000.000	0,250%	0,053%	0,197%

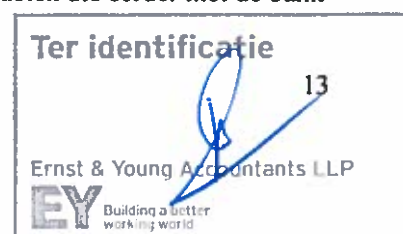
Ter identificatie

10-03-15	09-06-15	Bank Nederlandse Gemeenten	50.000.000	0,235%	0,036%	0,199%
02-04-15	07-07-15	Bank Nederlandse Gemeenten	12.000.000	0,220%	0,019%	0,201%
09-04-15	07-07-15	Bank Nederlandse Gemeenten	17.000.000	0,220%	0,016%	0,204%
14-04-15	14-07-15	Aegon Levensverzekering	12.500.000	0,070%	0,012%	0,058%
14-04-15	14-07-15	Aegon Custody BV	12.500.000	0,070%	0,012%	0,058%
14-04-15	14-07-15	Bank Nederlandse Gemeenten	44.000.000	0,210%	0,012%	0,198%
16-04-15	16-07-15	Bank Nederlandse Gemeenten	56.000.000	0,210%	0,012%	0,198%
12-05-15	09-06-15	Menzis Zorgverzekeraar	30.000.000	0,040%	-0,044%	0,084%
12-05-15	11-08-15	Bank Nederlandse Gemeenten	29.000.000	0,200%	-0,009%	0,209%
09-06-15	22-07-15	Menzis Zorgverzekeraar	30.000.000	0,060%	-0,063%	0,123%
09-06-15	10-09-15	Bank Nederlandse Gemeenten	51.000.000	0,190%	-0,013%	0,203%
14-07-15	25-08-15	Aegon Levensverzekering	12.500.000	0,060%	-0,069%	0,129%
14-07-15	25-08-15	Aegon Custody BV	12.500.000	0,060%	-0,069%	0,129%
14-07-15	14-09-15	Bank Nederlandse Gemeenten	42.000.000	0,180%	-0,039%	0,219%
16-07-15	13-10-15	Bank Nederlandse Gemeenten	56.000.000	0,190%	-0,018%	0,208%
22-07-15	13-08-15	Bank Nederlandse Gemeenten	30.000.000	0,100%	-0,072%	0,172%
11-08-15	12-11-15	Bank Nederlandse Gemeenten	32.000.000	0,175%	-0,024%	0,199%
13-08-15	12-11-15	Bank Nederlandse Gemeenten	30.000.000	0,175%	-0,024%	0,199%
25-08-15	17-11-15	Aegon Levensverzekering	12.500.000	0,110%	-0,031%	0,141%
25-08-15	17-11-15	Aegon Custody BV	12.500.000	0,110%	-0,031%	0,141%
10-09-15	08-10-15	Syntrus Achmea Geldmarktfonds	51.000.000	0,050%	-0,104%	0,154%
14-09-15	12-10-15	Menzis Zorgverzekeraar	42.000.000	0,070%	-0,104%	0,174%
02-10-15	10-12-15	Bank Nederlandse Gemeenten	7.300.000	0,150%	-0,070%	0,220%
13-10-15	10-12-15	Bank Nederlandse Gemeenten	54.000.000	0,130%	-0,072%	0,202%
08-10-15	10-11-15	Syntrus Achmea Geldmarktfonds	51.000.000	0,025%	-0,112%	0,137%
12-10-15	11-11-15	Menzis Zorgverzekeraar	42.000.000	0,060%	-0,112%	0,172%
12-11-15	04-01-16	Bank Nederlandse Gemeenten	62.000.000	0,100%	-0,090%	0,190%
17-11-15	04-01-16	Bank Nederlandse Gemeenten	25.000.000	0,100%	-0,090%	0,190%
10-11-15	04-01-16	Bank Nederlandse Gemeenten	52.000.000	0,100%	-0,090%	0,190%
11-11-15	04-01-16	Bank Nederlandse Gemeenten	42.000.000	0,100%	-0,090%	0,190%
10-12-15	04-01-16	Bank Nederlandse Gemeenten	60.000.000	0,100%	-0,171%	0,271%

Het totaal aan kasgeldleningen per 31 december 2015 bedraagt € 241 mln.

Derivaten

Op 14 juni 2013 is Groningen Seaports N.V. opgericht en zijn de derivatencontracten economisch ingebracht in Groningen Seaports N.V. door middel van de akte van inbreng. Voor de juridische inbreng is nieuwe ISDA/CSA documentatie van Société Générale (SG) ontvangen. Deze zijn door een externe deskundige beoordeeld en vergeleken met de GR juridische contracten die eerder met de bank waren afgesloten.

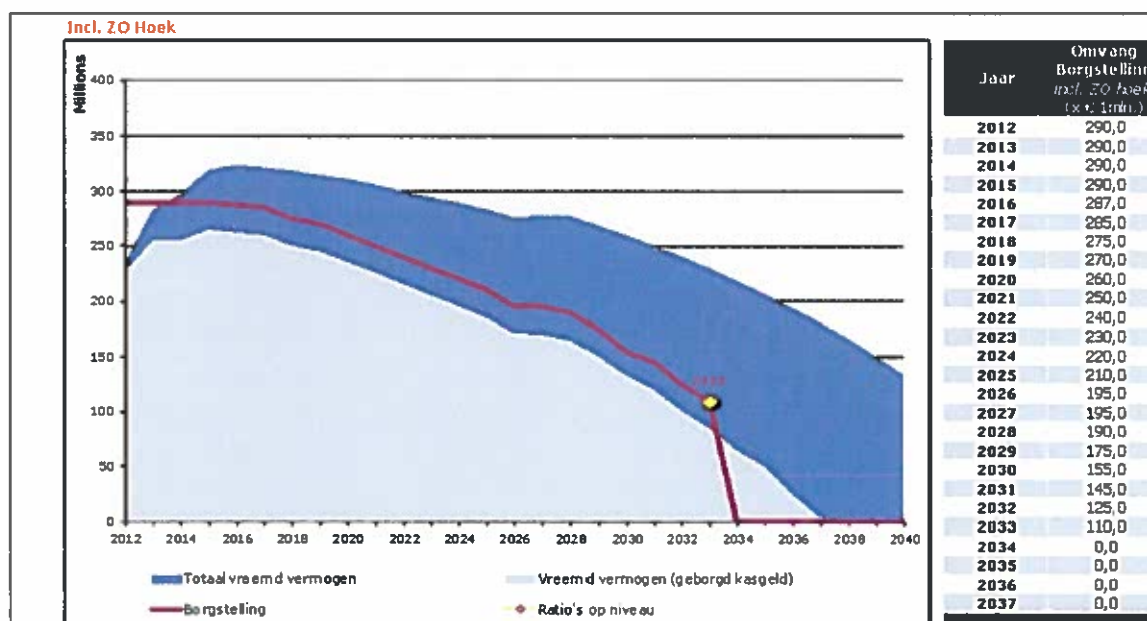

Op 4 juli 2014 heeft het Algemeen Bestuur de borgstellingsovereenkomst en vaststellingsovereenkomst goedgekeurd. Daarmee is het contract zowel juridisch als economisch volledig op naam van Groningen Seaports N.V. gesteld.

De Gemeenschappelijke Regeling heeft in de borgstellingsovereenkomst van 4 juli 2014 zich borg gesteld voor enige betaling die de vennootschap uit hoofde van de CSA jegens SG verplicht is te doen. De marktwaarde van het derivaat ultimo 2015 bedraagt € 45,8 mln negatief. Uit hoofde van de CSA had Groningen Seaports N.V. ultimo 2015 een bedrag van € 41,1 mln gestort bij SG.

Borgstellingsplafond

Op 14 juni 2013 is borgstellingsovereenkomst getekend en zijn afspraken gemaakt over de hoogte van het borgstellingsplafond en duur van de borgstelling, zie grafiek.

2.2.5 E. Bedrijfsvoering

In GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR heeft dan ook geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR, deze functie is met ingang van oktober 2015 structureel volledig buiten de organisatie van de NV en de participanten belegd. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden. De

administratieve organisatie (financiële administratie, archivering etc.) wordt steeds meer overgenomen van de organisatie van de N.V. Voor de werkzaamheden die door de N.V. t.b.v. GR uitvoert, wordt een beheervergoeding berekend.

2.2.6 F. Verbonden partijen

De enige verbonden partij van GR Havenschap Groningen Seaports betreft Groningen Seaports N.V., waar GR Havenschap Groningen Seaports 100% aandeelhouder in is. De verkrijgingsprijs van de deelneming bedraagt € 198.058.000.

Daarnaast staat de GR Havenschap Groningen Seaports borg voor Groningen Seaports N.V., zie paragraaf financiering. Periodiek wordt door Groningen Seaports N.V. gerapporteerd over de ontwikkelingen in de financiële positie en de ontwikkelingen van de vreemd vermogenspositie ten opzichte van de borgstellingscurve.

Naam:	Groningen Seaports N.V.
Vestigingsplaats:	Delfzijl
Openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt:	<p>De vennootschap heeft als doel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens te Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen; 2. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van niet havengebonden terreinen; 3. Het ondersteunen van de GR bij haar taken; en 4. Het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied; <p>Alles in de ruimste zin van het woord. Voorts heeft de vennootschap ten doel om door (nieuwe) vormen van financiering kansrijke ontwikkelingen in het haven- en industriegebied mogelijk te maken of te bespoedigen.</p>

Ter identificatie

15

Veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat GR Havenschap Groningen Seaports in de verbonden partij heeft:	Geen.
Eigen vermogen:	31 december 2014: € 201.785.000 31 december 2015: € 205.334.000
Vreemd vermogen:	31 december 2014: € 306.935.000 31 december 2015: € 299.038.000
Resultaat boekjaar:	2014: € 2.691.000 2015: € 3.550.000

Behoudens Groningen Seaports N.V. heeft GR Havenschap Groningen Seaports geen andere verbonden partijen.

Ter identificatie

16

3 Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2015

(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2015	31-12-2014
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2	2
- Investerings met een economisch nut	<u>2</u>	<u>2</u>
Financiële vaste activa	220.064	220.064
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	198.058	198.058
- Leningen aan:		
- deelnemingen	<u>22.006</u>	<u>22.006</u>
Totaal vaste activa	<u>220.066</u>	<u>220.066</u>
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.076	3.057
- Overige vorderingen	<u>3.076</u>	<u>3.057</u>
Liquide middelen	1	3
- Banksaldi	<u>1</u>	<u>3</u>
Totaal vlottende activa	<u>3.077</u>	<u>3.060</u>
Totaal generaal	223.143	223.126

Ter identificatie

17

Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

(bedragen x € 1.000,-)		
PASSIVA	31-12-2015	31-12-2014
Vaste passiva		
Eigen vermogen	219.876	219.472
- Algemene reserve	219.472	219.685
- Gerealiseerd resultaat	404	-213
Totaal vaste passiva	219.876	219.472
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.267	3.654
- Overige schulden	627	815
- Overige overlopende passiva	2.640	2.839
Totaal vlottende passiva	3.267	3.654
Totaal generaal	223.143	223.126
Gewaarborgde geldleningen	241.000	228.700

Ter identificatie
18

Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2015

	Raming begrotingsjaar 2015	Realisatie begrotingsjaar 2015	Realisatie vorig begrotingsjaar
	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten	2.412	2.625	2.505
Operationeel resultaat	2.412	2.625	2.505
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	2.412	2.640	2.490
Financiële lasten	-191	389	-198
Saldo financiële baten en lasten	2.221	3.029	2.292
Gerealiseerde resultaat	-191	404	-213

Ter identificatie

19

Ernst & Young Accountants LLP

 Building a better
working world

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

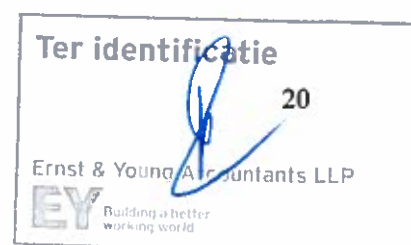
Bepaalde verplichte overzichten zijn echter niet van toepassing zijn op de GR en daarom niet zijn opgenomen in de jaarrekening. Het betreft de volgende zaken:

- overzicht van algemene dekkingsmiddelen;
- uiteenzetting met betrekking tot het gebruik van de post onvoorzien;
- overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen;
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Verantwoording van de financiering

In het kader van de verzelfstandiging is tussen GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. een borgstellingsovereenkomst gesloten. Hierin is opgenomen dat zolang Groningen Seaports N.V. niet financieel onafhankelijk is, de GR zich borg zal stellen voor de verplichtingen van Groningen Seaports N.V. De borgstelling van de GR bedroeg in 2015 maximaal 80% van de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V., met een maximum van € 290 miljoen, gebaseerd op de reeds geaccordeerde projecten, vervangingsinvesteringen en interne projecten. Tevens heeft de GR zich verplicht borg te staan voor de aangehouden derivatenportefeuille bij Société Generale waarvan de hoofdsom ultimo 2015 € 100 miljoen bedraagt.

Als tegenprestatie voor de verplichtingen van de GR heeft Groningen Seaports N.V. de verplichting om haar bedrijfsvoering zodanig in te richten en uit te voeren, dat zij op zo kort mogelijke termijn financieel onafhankelijk van de GR kan functioneren. Na de verzelfstandiging is echter gebleken dat banken geen nieuwe financiering (bijvoorbeeld kasgeldleningen) aan Groningen Seaports N.V. wensen te verstrekken, daar de borgstelling door de GR slechts 80% van de financieringsbehoefte bedraagt. De GR is in 2015 derhalve blijven voorzien in de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft hiervoor tevens nieuwe (kortlopende) kasgeldleningen aangetrokken, ter herfinanciering van de in 2015 aflopende kasgeldleningen.

Dit betekent dat de leningovereenkomsten van de opgenomen kasgeldleningen juridisch gedurende het jaar 2015 nog op naam stonden van GR Havenschap Groningen Seaports en dat de financiering in principe derhalve in de jaarrekening 2015 van GR Havenschap Groningen Seaports dient te worden verantwoord.

Op grond van de verzelfstandigingsovereenkomst tussen GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. en de akte van inbreng is de financiering economisch gezien volledig ingebracht in Groningen Seaports N.V. Tevens handelden de betrokken partijen (de GR, de NV en overige belanghebbenden) als ware de financiering volledig op naam is gesteld van Groningen Seaports N.V.

In februari 2016 zijn de kasgeldleningen ook daadwerkelijk op naam gesteld van de N.V. Er is tevens een nieuwe borgstellingsovereenkomst gesloten waarin is afgesproken dat de GR volledig borg staat voor de betreffende kasgeldleningen.

Op basis van voorgaande overwegingen inzake de economische realiteit en het inzichtvereiste wordt de financiering, bestaande uit de opgenomen kasgeldleningen en de afgesloten derivaten (renteswaps), volledig verantwoord in de jaarrekening 2015 van Groningen Seaports N.V.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als GR Havenschap Groningen Seaports participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Leningen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs, verminderd met de jaarlijkse aflossingen en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de GR Havenschap Groningen Seaports gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2015

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

(bedragen x € 1,-)	Boekwaarde per 31-12-2014	Mutatie 2015	Boekwaarde per 31-12-2015
In erfpacht uitgegeven gronden	1.234	6	1.240
Bruto voorraad Groningen Seaports	980	-3	977
Totaal	2.214	3	2.217

De in erfpacht uitgegeven gronden betreffen de in het kader van de verzelfstandiging in eeuwigdurende erfpacht uitgegeven gronden aan Groningen Seaports N.V. De in erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen een registratiewaarde van € 1 per hectare.

Uitgegeven terreinen / In erfpacht uitgegeven gronden (in ondererfpacht uitgegeven door Groningen Seaports N.V.)

Dit betreffen de in erfpacht uitgegeven gronden, infrastructuur in gebruik door GSP, langdurige verhuur en opstal. De in erfpacht uitgegeven gronden betreffen de gronden welke door GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht aan Groningen Seaports N.V. zijn uitgegeven en welke door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht zijn uitgegeven dan wel teruggenomen. Dit betekent dat deze gronden door Groningen Seaports N.V. in erfpacht zijn uitgegeven aan externe partijen. Per 31 december 2014 betroffen de totaal Uitgegeven terreinen 1.234 hectare (registratiewaarde € 1.234). Per saldo bedraagt de mutatie in 2015 6 hectare (registratiewaarde € 6) en resteert per 31 december 2015 1.240 hectare (registratiewaarde € 1.240).

Bruto voorraad GSP/In erfpacht uitgegeven gronden (voorraad Groningen Seaports N.V.)

Dit betreffen de gronden welke door GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht aan Groningen Seaports N.V. zijn uitgegeven en welke tot de netto-voorraad grond van Groningen Seaports N.V. behoren. Dit betekent dat deze gronden door Groningen Seaports N.V. nog kunnen worden verkocht of in (onder)erfpacht kunnen worden uitgegeven.

Per 31 december 2014 betroffen deze gronden 980 hectare (met een registratiewaarde van € 980). Per saldo bedraagt de mutatie in 2015 3 hectare (registratiewaarde € 3) en resteert per 31 december 2015 977 hectare (registratiewaarde € 977).

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2015 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	198.058	198.058
Leningen aan:		
- deelnemingen	22.006	22.006
Totaal	220.064	220.064

GR Havenschap Groningen Seaports heeft per 14 juni 2013 een 100% belang verkregen in Groningen Seaports N.V. In het kader van de verzelfstandiging is de verkrijgingsprijs hiervan gesteld op € 198.058.000. Op de deelneming Groningen Seaports N.V. vinden conform BBV geen vermogensmutaties plaats tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. Hiervan is ultimo 2015 geen sprake.

De verstrekte lening heeft een onbepaalde looptijd en Groningen Seaports N.V. is niet verplicht om tussentijds af te lossen. De maximale aflossing bedraagt 5% per jaar. De verstrekte lening is direct opeisbaar indien:

- Groningen Seaports N.V. tekort schiet in enige betalingsverplichting jegens de GR.
- Overige schulden van de NV direct opeisbaar zijn en Groningen Seaports N.V. hierbij in verzuim is.
- Groningen Seaports N.V. zonder voorafgaande toestemming van de GR partij is of zal zijn bij een fusie of splitsing.

- Groningen Seaports N.V. als rechtspersoon wordt ontbonden, nietig wordt verklaard, in staat van faillissement is verklaard dan wel voorlopige surseance van betaling wordt verleend.
- Indien de dienstverleningsovereenkomst/erfpachten tussen de GR en de NV eindigen.

GR Havenschap Groningen Seaports heeft geen zekerheden verkregen ter waarborging van de nakoming van de verplichtingen door Groningen Seaports N.V. Groningen Seaports N.V. is jaarlijks over de hoofdsom een rente van 3% per jaar verschuldigd.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen overige vorderingen met betrekking tot uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Te vorderen rente	660	660
Te vorderen borgstellingsvergoeding	1.980	1.830
BTW compensatiefonds	436	567
Totaal	3.076	3.057

- De post te vorderen rente betreft de rente die Groningen Seaports N.V. verschuldigd is op de langlopende lening.
- De te vorderen borgstellingsvergoeding betreft de vergoeding over de 80% borgstelling die door GR Havenschap Groningen Seaports is afgegeven aan Groningen Seaports N.V.
- De post BTW compensatiefonds betreft de te vorderen omzetbelasting die via het BTW compensatiefonds terug gevorderd wordt.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Banksaldi	1	3
Totaal	1	3

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x € 1.000,-)	
Algemene reserve 1 januari	219.685
verwerking resultaat voorgaand boekjaar	-213
Totaal 31 december	219.472

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	627	815
Overlopende passiva	2.640	2.839
Totaal	3.267	3.654

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Overige schulden	627	815
Totaal	627	815

De post overige schulden heeft volledig betrekking op een rekening-courantverhouding met Groningen Seaports N.V. Over de rekening-courantverhouding wordt geen rente vergoed.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume		
Vergoeding diensten Groningen Seaports N.V.	2.640	2.490
Nog te betalen rente	0	334
Accountantskosten	0	15
Totaal	2.640	2.839

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Waarborgen en garanties

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Aard/omschrijving	Bedrag per 31-12-2015	Bedrag per 31-12-2014
Groningen Seaports N.V.	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	241.000	228.700

In het kader van de verzelfstandiging is tussen GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. een borgstellingsovereenkomst gesloten. Hierin is opgenomen dat zolang Groningen Seaports N.V. niet financieel onafhankelijk is, de GR zich borg zal stellen voor de verplichtingen van Groningen Seaports N.V. De borgstelling van de GR bedroeg op grond hiervan in 2015 maximaal 80% van de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V., met een maximum van € 290 miljoen, gebaseerd op de reeds geaccordeerde projecten, vervangingsinvesteringen en interne projecten. Ultimo 2015 bedraagt de verstrekte borgstelling € 241 miljoen en het borgstellingsplafond bedraagt € 290 miljoen, zie paragraaf financiering (blz 14).

Borgstellingsovereenkomst

Art. 4.1	80%	€ 255.000.000	Geaccordeerde projecten
Art. 5.1	80%	€ 8.000.000	Vervangingsinvesteringen
Art. 6.1	80%	<u>€ 5.000.000</u>	Interne projecten
		€ 268.000.000	
Art. 7.2	80%	<u>€ 23.000.000</u>	Onvoorziene projecten
		€ 291.000.000	

Het leningsplafond bedraagt echter € 290 miljoen (zie borgstellingsovereenkomst). Derhalve is dit ook het maximale borgstellingsplafond. In 2015 zijn door de GR Havenschap Groningen Seaports geen bedragen betaald uit hoofde van verleende borgstelling.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeenschappelijke regeling voor toekomstige jaren is verbonden

Naast de verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen is geen sprake van overige niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen.

Ter identificatie

28

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015

	Realisatie begrotingsjaar 2015	Raming begrotingsjaar 2015	Incidenteel gerealiseerd in het boekjaar	Realisatie begrotingsjaar 2014
Lasten				
Dienstenvergoeding	2.640	2.412	-	2.490
Accountantskosten	15	-	-	-
Administratie- en beheerskosten	71	-	-	-
Doorbelasting kosten aan NV	-101	-	-15	15
Saldo totaal lasten	2.625	2.412	-15	2.505
Financiële baten				
Rente lening Groningen Seaports N.V.	660	660	-	660
Safe harbour premie Groningen Seaports N.V.	1.980	1.752	-	1.830
Saldo totaal financiële baten	2.640	2.412	-	2.490
Financiële lasten				
Rente deelnemers	-191	-191	-	-191
Overige	7	-	7	-7
Correctie rente deelnemers m.b.t. jaren 2013 t/m 2015	573	-	573	-
Saldo totaal financiële lasten	389	-191	580	-198
Saldo totaal financiële baten en lasten	3.029	2.221	580	2.292
Gerealiseerde resultaat	404	-191	595	-213

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

In 2015 heeft Groningen Seaports N.V. de rente deelnemers, rente overige en administratieve kosten over de jaren 2013 t/m 2015 op grond van gemaakte afspraken vergoedt aan GR Havenschap Groningen Seaports. Het dagelijks bestuur vindt het een onwenselijke situatie dat in de jaren 2013 en 2014 een negatief resultaat is gerealiseerd wat verband houdt met de uitgekeerde rentevergoeding aan de participanten, administratieve kosten en rentelasten rekening-courant Groningen Seaports N.V. Het dagelijks bestuur van de GR Groningen Seaports heeft aan directie en RvC voorgesteld dat deze kosten in 2015 ten laste van de Groningen Seaports N.V. worden gebracht middels vergoeding in rekening-courant. Directie en RvC van Groningen Seaports N.V. hebben hiermee ingestemd en deze

doorbelasting in de jaarrekening 2015 doorgevoerd. Verder zijn voor de inzichtelijkheid de accountants- en beheerkosten van de GR afgesplitst van de dienstenvergoeding.

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

Bij GR Havenschap Groningen Seaports kwalificeren de leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur als topfunctionaris.

De leden van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling bestaat uit leden die deze functie vervullen vanuit de rol van gemeenteraadslid, statenlid of lid van het college van burgemeester en wethouders of gedeputeerde staten. Bestuursleden ontvangen daarom geen vergoeding voor de werkzaamheden.

Het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling wordt gevormd door het Algemeen Bestuur en een uit haar midden aangewezen Dagelijks Bestuur. Ook zijn er vervangers door de participanten aangewezen in het geval van ontstentenis van het betreffende lid. Ook het Dagelijks Bestuur ontvangt geen vergoeding voor de werkzaamheden. Om deze reden gaan wij hierna niet nader in op de bezoldiging van de leden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur, daar deze gesteld nihil bedraagt.

Over de jaren 2014 en 2015 bestond het bestuur uit de volgende leden:

Leden AB:

Gemeente/provincie:	Naam (2014 en 2015):	Functie:	Met ingang van 2 juli 2015
Provincie Groningen	M. Boumans	voorzitter	Patrick H.R. Brouns
Provincie Groningen	H. Staghouwer	lid	Eelco Eikenaar
Provincie Groningen	W. Moorlag	plv. lid	Fleur Q. Gräper-van Koolwijk
Provincie Groningen	Jan Wolters	lid	
Provincie Groningen	M. Wulfse	lid	Gerrit-Jan Steenberg
Provincie Groningen	R. Visser	plv. lid	Bianca Kruize

Gemeente Delfzijl	Hans Ronde	lid	
Gemeente Delfzijl	Jan Menninga	lid	
Gemeente Delfzijl	IJzebrand Rijzebol	plv. lid	
Gemeente Delfzijl	Cor Buffinga	lid	
Gemeente Delfzijl	Leo Sparreboom	lid	
Gemeente Delfzijl	Rob Kok	plv. lid	
Gemeente Eemsmond	Harald Bouman	lid	
Gemeente Eemsmond	Harrie Sienot	lid	
Gemeente Eemsmond	Theo Berends	plv. lid	
Gemeente Eemsmond	Alie Spijk-van de Pol	lid	
Gemeente Eemsmond	Peter op 't Holt	lid	
Gemeente Eemsmond	Germ Martini	plv. lid	

Leden DB:

Gemeente/provincie:	Naam (2014 en 2015):	Functie:	Met ingang van 2 juli 2015
Provincie Groningen	M. Boumans	voorzitter	Patrick H.R. Brouns
Provincie Groningen	H. Staghouwer	plv. lid	Eelco Eikenaar
Gemeente Delfzijl	Hans Ronde	lid	
Gemeente Delfzijl	Jan Menninga	plv. lid	
Gemeente Eemsmond	Harald Bouman	lid	
Gemeente Eemsmond	Harrie Sienot	plv. lid	

Ter identificatie

31

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 22 juni 2016

Nummer: 2016.

Agendapunt:

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A. Swart

26 mei 2016

Onderwerp: programmaverantwoording en jaarrekening 2015

Inleiding

Conform van artikel 31.1 van de Gemeenschappelijke Regeling heeft het dagelijks bestuur voor 15 april de door de registeraccountant gecontroleerde rekening over het afgelopen boekjaar aan de raden en staten aangeboden.

Die kunnen vervolgens hun eventuele gevoelens en bezwaren kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur, met een afschrift aan het dagelijks bestuur. Het AB zal dan met in achtneming van de reacties van de raden en staten een definitief besluit nemen. Binnen twee weken na dit besluit dient de definitieve jaarrekening dan te worden aangeboden aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

Bij dit voorstel treft u de programmaverantwoording en jaarrekening 2015 aan. Het is de eerste jaarrekening dat door de GR in eigen beheer is opgesteld. Voorgaande rekeningen zijn, ook na de verzelfstandiging opgesteld door de NV. De jaarrekening is opgesteld door Deloitte.

Programmaverantwoording en jaarrekening

Bij het opstellen van de rekening is gekozen om vast te houden aan de opbouw zoals die ook voorgaande jaren is geweest. Daarmee wordt de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren vergroot. Tevens voldoet de indeling aan de BBV, waarin de wettelijke vereisten van de verslaglegging zijn opgenomen. Tevens is rekening gehouden met de opmerkingen van de Minister van Binnenlandse zaken over de financiële stukken in voorgaande jaren. Geadviseerde verbeteringen zijn verwerkt in de financiële verslaglegging en de tekstuele toelichting.

Het resultaat over 2015 bedraagt € 404.000 en kan worden toegevoegd aan de algemene reserve. Begroot was een tekort van € 191.000.

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:
In 2015 heeft er een correctie m.b.t. rente deelnemers, rente overige en administratieve kosten over de jaren 2013 t/m 2015 plaatsgevonden. Het dagelijks bestuur van de GR heeft aan directie en RvC voorgesteld dat deze kosten in 2015 gecorrigeerd worden en ten laste van de Groningen Seaports N.V. worden gebracht middels rekening-courant mutatie. Directie en RvC van Groningen Seaports N.V. hebben hiermee ingestemd en deze correctie in de jaarrekening 2015 doorgevoerd. Verder zijn voor de inzichtelijkheid de accountants- en beheerkosten van de GR afgesplitst van de dienstenvergoeding.

De NV voert voor de GR de administratie. De financiële gegevens zijn afkomstig uit deze administratie.

Advies:

Bijgevoegde programmaverantwoording en jaarstukken 2015 vaststellen en zenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Mandaat:

- Bijlage:**
1. Programmaverantwoording en jaarrekening 2015
 2. Rapport bevindingen van de accountant
-

Aandeelhoudersstrategie N.V. GSP

Inleiding

In 2013 is Groningen Seaports (GSP of de Onderneming) verzelfstandigd tot een overheids NV. Aandeelhouder van de NV is de GR Groningen Seaports (GR), die op haar beurt wordt gevormd door de gemeenten Eemshoek en Delfzijl en de provincie Groningen.

De bedrijfsmatige activiteiten inclusief het economisch eigendom van de haventerreinen zijn bij de verzelfstandiging overgeheveld van de GR naar de NV. Het juridische eigendom van de haventerreinen is bij de GR gebleven, vanuit de wens om niet het risico te lopen de ultieme controle op de terreinen te verliezen.

De hoofddoelstellingen van de verzelfstandiging waren:

- Het scheppen van een transparantere en slagvaardiger bestuurdersstructuur
- Beperking van financiële en juridische risico's voor de overheden die deelnemen in de GR
- Verbetering van de toegang tot risicodragend vermogen

Enkele jaren na de verzelfstandiging hebben de participanten in de GR de behoefte te komen tot een aandeelhoudersstrategie. Deze aandeelhoudersstrategie dient een kader te geven voor het strategische beleid van de NV en een bijdrage te leveren aan de borging van de publieke aandeelhoudersbelangen. Tevens biedt het opstellen van een aandeelhoudersstrategie een goede kans om de eerste periode sinds de verzelfstandiging te evalueren en daar lessen uit te trekken voor de inrichting van de relatie tussen de overheidsaandeelhouders en de NV.

Om tot de aandeelhoudersstrategie te komen hebben heeft het DB van de GR onder begeleiding van een onafhankelijke externe adviseur een intensief traject doorlopen waarin voornoemde elementen zijn geadresseerd. Dit traject heeft bijgedragen aan waardevolle inzichten betreffende de deelneming in GSP en aan een gedeelde visie over de te volgen koers vanuit aandeelhoudersperspectief, waarmee het tevens een goede leidraad kan vormen voor de NV in de komende jaren. In het voorliggende document zullen achtereenvolgens de relevante onderwerpen voor de aandeelhoudersstrategie worden behandeld, te weten:

- Doelstellingen en scope
- Corporate governance
- Risico en rendement

Ten behoeve van de leesbaarheid en vanwege het feit dat de individuele participanten in de GR indirect aandeelhouder zijn van GSP, zullen de participanten worden aangeduid als aandeelhouders.

Doelstellingen en scope

Doelstellingen

De aandeelhouders van GSP legitimeren het publieke aandeelhouderschap in GSP op basis van de publieke belangen die door GSP gediend worden, en welke beschermd worden door aandeelhouderschap van de gemeenten en provincie.

De door de aandeelhouders gedefinieerde publieke belangen zijn, naast de wettelijke taak van havenmeester die bij GSP is neergelegd, (i) economische ontwikkeling en werkgelegenheid en (ii) duurzaamheid.

i. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Werkgelegenheid is een van de belangrijkste doelstellingen van de publieke aandeelhouders van GSP. Dit doel komt direct tot uitdrukking in de missie van GSP:

“Groningen Seaports bestaat om op verantwoorde en duurzame wijze de economische activiteiten - en dus de werkgelegenheid - in de direct onder haar beheer dan wel regie vallende havens, bedrijventerreinen en andere logistieke knooppunten te stimuleren.”

In de bewoording van de missie van GSP ligt besloten, dat werkgelegenheid volgt uit economische ontwikkeling. De aandeelhouders zijn van mening dat stimulering van werkgelegenheid vanwege demografische en economische ontwikkelingen van groot belang is voor de regio. De regio Noord-Oost Groningen heeft een relatief grote groep mensen die zonder werk zitten en zowel sociaal-economisch als financieel is het creëren van werkgelegenheid van belang voor hun perspectief.

GSP creëert momenteel een (directe en indirecte) toegevoegde waarde van ruim EUR 1.4 miljard en biedt directe werkgelegenheid aan ruim 5.300 mensen en indirect aan nog eens ruim 6.000 mensen. Als doelstelling is in de Havenvisie Groningen Seaports 2030 geformuleerd om werkgelegenheid 20% te laten groeien tussen 2012 en 2030.

Aandeelhouders beseffen, dat GSP niet actief banen kan creëren, maar achten het van groot belang dat het zich maximaal inzet om omstandigheden ter bevordering van werkgelegenheid te faciliteren. Daartoe is eerder een ontwikkelingsbeleid vastgesteld dat gericht is op een aantal clusters waar GSP al sterk in is en waar kansen liggen voor industriële ontwikkeling in aanwezigheid van een haven:

- (Wind)energie en datacenters in Eemshaven en chemie en recycling in Delfzijl; en
- Toenemende focus op duurzaamheid via de circulaire economie ligt als een soort schil over deze sectoren heen en biedt kansen voor ontwikkeling van werkgelegenheid.

Recent onderzoek naar mogelijkheden voor structuurversterking zoals onder andere het actieplan ‘Chemiecluster op Stoom’ bevestigt deze richting; uit dit onderzoek komt naar voren dat enerzijds het vasthouden van hoogopgeleide mensen in de regio van belang is en dat anderzijds banen gecreëerd dienen te worden op MBO niveau in verband met de relatief hoge werkloosheid in de regio.

Ondanks het feit dat werkgelegenheid impliciet wel aandacht krijgt bij de doelstellingen van GSP, lijkt de focus van de onderneming vooralsnog meer op financiële doelstellingen te liggen. Deze financiële doelstellingen zijn gemakkelijker te kwantificeren en speelden tevens een grote rol bij de verzelfstandiging van de Haven. De aandeelhouders van GSP zijn echter van mening dat werkgelegenheid als belangrijke publieke doelstelling meer expliciet naar voren zou moeten komen en willen hiertoe concrete doelstellingen meegeven aan GSP.

ii. Duurzaamheid

Duurzaamheid speelt een centrale rol in de Havenvisie 2030 die door GSP is opgesteld. De aandeelhouders maken onderscheid tussen duurzaamheid van GSP als onderneming zelf enerzijds en de bijdrage die zij kan leveren aan meer duurzaamheid in de ontwikkeling van het havengebied anderzijds. Voor de aandeelhouders staat vast, dat mede met het oog op de ligging nabij een beschermd natuurgebied, duurzame bedrijfsvoering door de onderneming GSP van groot belang is. Tevens zijn zij van mening dat GSP een belangrijke rol kan spelen in het verduurzamen van de bedrijvigheid in het havengebied.

Met name op dit tweede element van duurzaamheid zien aandeelhouders kansen om economische bedrijvigheid met duurzaamheid te verbinden. Er is een bedrijfseconomische rationale om in te spelen op de circulaire economie en daarmee kunnen de doelstellingen economische ontwikkeling en duurzaamheid elkaar versterken – immers GSP en haar aandeelhouders zijn gebaat bij continuïteit en ontwikkeling van bedrijvigheid. Een voorbeeld hiervan is het aantrekken van een bedrijf als Google dat mede door beschikbaarheid van duurzame energie zich in de haven vestigt.

Tevens biedt verduurzaming kansen voor GSP zelf om bedrijfsmodellen te ontwikkelen. Daarbij is wel van belang dat GSP qua activiteiten binnen haar kerntaken blijft opereren met het oog op het

gewenste risicoprofiel van aandeelhouders (zie hierna onder Scope). Verder zal de balans tussen duurzaamheid als publieke doelstelling en financieel rendement op case by case basis dienen te worden beoordeeld en in dat kader is een heldere onderbouwing c.q. verantwoording op rendementscriteria van belang.

Concrete invulling doelstellingen

Alhoewel de publieke belangen van economische ontwikkeling / werkgelegenheid en duurzaamheid veelvuldig in beleidsdocumenten genoemd worden, vindt de GR het van belang haar doelstellingen als aandeelhouder te expliciteren:

- Gemiddelde groei van werkgelegenheid van 2% per jaar.
- 40% CO2 reductie tussen 2015 en 2030.
- Realisatie van een marktconform financieel rendement op eigen vermogen - op basis van een recente benchmark en het profiel van GSP zou 6% op termijn haalbaar moeten zijn (voor de komende jaren zal hier een afslag op moeten worden genomen doordat vóór de verzelfstandiging investeringen zijn gepland in het kader van uitbreiding en revitalisering die met een lager rendement rekenden).
 - Het rendement dat normaal gesproken aan aandeelhouders wordt uitgekeerd (circa 50% van rendement op eigen vermogen), mag ingezet mag worden voor de realisatie van publieke doelstellingen voor zover dit niet binnen marktconforme financiële voorwaarden haalbaar zou zijn en mits de financiële continuïteit van GSP niet in gevaar komt met het oog op rente- en aflossingsverplichtingen en investeringen.

In het belang van realisatie van doelstellingen geeft de GR aanvullend twee taken mee:

- GSP dient in haar meerjarenbegroting de realisatie van zowel publieke als financiële doelstellingen mee te nemen. Daarnaast dient een expliciete onderbouwing van de beoogde bijdrage aan alle aandeelhoudersdoelstellingen bij jaarplannen en investeringsvoorstellen te worden gegeven. Tot slot dient verantwoording over de geboekte resultaten op het gebied van publieke en financiële doelstellingen te worden afgelegd bij periodieke rapportage van resultaten. Door expliciet verantwoording af te leggen over alle door aandeelhouders geformuleerde doelstellingen worden de resultaten meer tastbaar en kan concreter worden bijgestuurd waar noodzakelijk.
- GSP dient een grond uitgifte beleid op te stellen waaruit blijkt dat optimaal invulling gegeven kan worden aan de realisatie van de aandeelhoudersdoelstellingen, rekening houdend met beperkende randvoorwaarden zoals milieu- en geluidsnormen. Door publieke doelstellingen expliciet als overweging mee te nemen bij de uitgifte van gronden naast financiële overwegingen kan meer actief gestuurd worden op realisatie van de publieke doelstellingen. Als voorbeeld kunnen bepaalde aantrekkelijke terreinen gereserveerd worden voor arbeidsintensieve ondernemingen en kan GSP hier bij acquisitie de nadruk op leggen.

Scope

Via deelneming in GSP willen haar aandeelhouders de in de vorige paragraaf genoemde publieke doelstellingen helpen realiseren. Tegelijkertijd is het voor de aandeelhouders van belang dat hun risico's beperkt zijn en passen bij het profiel van decentrale overheidspartijen. De wens van risicobeperking is om die reden ook expliciet onderdeel geweest van de verzelfstandigingdoelstellingen. Tegen die achtergrond is het van belang naast doelstellingen ook kaders mee te geven voor het type activiteiten waar GSP zich mee bezig zou moeten houden, ofwel de scope.

De aantrekkelijkheid van de Eemsdelta als vestigingsplaats wordt mede bepaald door de aanwezigheid van faciliteiten. Infrastructuur en overige utiliteitsvoorzieningen kunnen bijdragen aan dit vestigingsklimaat. GSP is hierin verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van terreinen, en heeft een regierol in ontwikkeling van utiliteiten als energie transportleidingen. GSP kan derhalve een faciliterende rol spelen in het optimaliseren van het vestigingsklimaat. Daarnaast kan door samenwerking kan GSP bredere invulling geven aan vestigingsklimaat, bijvoorbeeld met onderwijsinstellingen, NOM en overheden.

Hoewel het potentieel interessant zou kunnen zijn vanuit financiële optiek, vindt de GR het van belang dat GSP zich te beperkt tot haar kerntaken en zich niet bezig te houden met investeringen die buiten haar expertise gebied liggen en/of waarmee een ander risicoprofiel gemoeid is dan met dat van de kerntaak. Bij iedere business case zou expliciet de afweging moeten worden gemaakt of een project binnen de scope past op basis van:

- De bijdrage aan doelstellingen en rendementseisen van de GR;
- Passend in het beheersgebied van GSP;
- Het risicoprofiel van het project bezien in het licht van de bestaande kerntaken van GSP;
- De beschikbaarheid van benodigde competenties voor het project binnen de organisatie van GSP; en
- De vraag of marktpartijen het betreffende project ook zouden kunnen oppakken.

Business cases zouden naast financiële aspecten expliciet aandacht moeten geven aan de beoogde realisatie van publieke doelstellingen waaronder werkgelegenheid, o.a. door benoeming van de beoogde bijdrage aan werkgelegenheid op diverse niveaus en duurzaamheid van investeringen en door onderbouwing van meerwaarde werkgelegenheid /duurzaamheid in relatie tot financiële targets (bijv. iets lager financieel rendement vanwege grote kans op substantiële werkgelegenheid).

Meer concreet betekent bovenstaande in de ogen van de GR de volgende invulling van de wenselijke rol van GSP:

- Beheer, ontwikkeling en exploitatie van haven ('natte' kant);
- Beheer, ontwikkeling en exploitatie van terreinen ('droge' kant);
- Beheer, ontwikkeling en exploitatie van utiliteit gerelateerde infrastructuur als onderdeel van beheer, ontwikkeling en exploitatie van terreinen. Participeren in energie-opwekinfrastructuur en andere activiteiten waarbij (prijs)risico's worden gelopen op 'commodities' vallen hier expliciet niet onder;
- Het is uitdrukkelijk niet het doel van de GR dat GSP tot een participatiemaatschappij verwordt. Andere organisaties / fondsen zijn immers beter toegerust om de risico's en investeringsbeleid van dergelijke deelnemingen te managen GSP dient dan ook uitsluitend te participeren in deelnemingen ter uitvoering van haar kerntaak. Voor deze deelnemingen geldt, dat zij hiervoor zoveel mogelijk separate financiering aantrekt;
- Aangezien GSP een schakel is in een breder pallet aan instrumenten van overheidspartijen om maatschappelijke doelstellingen te realiseren, wordt van GSP verwacht dat zij constructief samenwerkt met andere stakeholders in het verzorgingsgebied, zoals provincie en gemeenten, bedrijfsleven, opleidingsinstellingen en de NOM. Ook hierin geldt de randvoorwaarde dat GSP zich richt op haar eigen kerncompetenties.

Corporate governance

Inleiding

Met de verzelfstandiging van GSP in een NV hebben de publieke aandeelhouders er bewust voor gekozen GSP meer op afstand te zetten. Hiermee beoogden zij onder andere een beperking van risico's en transparantie in governance te bereiken.

Tegelijkertijd bleef het noodzakelijk om voldoende invloed op GSP te kunnen uitoefenen. In de eerste plaats is het vanwege de publieke belangen van GSP wenselijk dat de aandeelhouders vanuit hun

politieke verantwoordelijkheid en beleidsdoelstellingen waar mogelijk en gepast invloed kunnen uitoefenen op de koers van GSP. Ten tweede staat GSP nog niet geheel financieel op afstand door het bestaan van borgstelling voor de financiering en daarmee is invloed op de financiële gang van zaken gewenst.

Huidige situatie

Net als in ieder ander bedrijf hebben de aandeelhouders van GSP in ieder geval invloed op ingrijpende gebeurtenissen binnen de vennootschap. Daarnaast hebben zij via de statuten een behoorlijke mate van invloed op het beleid, o.a. door middel van het vaststellen van strategische plannen, benoeming en ontslag van bestuurders en RvC en zeggenschap over investeringen en andere financiële commitments boven EUR 5 miljoen.

Op papier is de positie van de aandeelhouders goed geborgd, echter zijn er in de praktijk nog wel enkele aandachtspunten:

- Er lijkt nog onvoldoende duidelijkheid te bestaan bij GSP over de doelstellingen van de aandeelhouders. Deze dienen via deze aandeelhoudersstrategie duidelijk(er) te worden;
- Er bestaat een spanningsveld tussen zeggenschap en slagkracht. Dit resulteert in een gepercipieerde onpraktische beperking vanuit GSP;
- Er bestaat met de GR een bepaalde bestuurlijke drukte; de GR vormt een extra laag in de communicatie tussen overheden en NV en vervult daarbij tevens meer rollen dan uitsluitend die van aandeelhouder. Het scheiden van 'petten' als doelstelling in de verzelfstandigingsdocumentatie lijkt vrij lastig, zeker door de keuze voor een AB met bestuurders en volksvertegenwoordigers en RvC met politieke bestuurders. Door het bestaan van informele overlegmomenten en AvA waarin slechts één vertegenwoordiger zich namens de GR kan uitspreken is de status van besprekingen mogelijk niet altijd duidelijk en kunnen communicatielijnen complex zijn; en
- Er is een gepercipieerd gebrek aan begrip tussen aandeelhouders en NV, wat in ieder geval deels veroorzaakt lijkt worden door onduidelijkheid en/of onbegrip voor politiek-bestuurlijke en commerciële processen en verantwoordelijkheden over en weer en het onvoldoende nakomen van werkafspraken en suboptimale communicatie.

Te nemen maatregelen ter verbetering

Om de governance te verbeteren en daarmee de verstandhouding tussen aandeelhouders en Onderneming op het gewenste constructieve niveau te brengen ziet de GR de volgende mogelijkheden:

- De GR zal (o.a. middels deze aandeelhoudersstrategie) voldoende helder communiceren over haar doelstellingen (zie eerder in dit document) en zal hier met GSP frequent dialoog voeren;
- De GR staat ervoor open naar aanleiding van de aandeelhoudersstrategie een vervolgtraject plannen met de NV waarin onder andere onderzocht kan worden in hoeverre de GR als laag uit de governance structuur kan worden verwijderd, bijvoorbeeld door splitsing van de rol van aandeelhouder en die van grondeigenaar, zoals die nu beide binnen de GR zijn ondergebracht;
- Functies in de RvC zullen niet langer met personen vervuld worden die actief politiek bestuurder of volksvertegenwoordiger zijn bij een van de participanten;
- Beëindiging van invulling van het algemeen bestuur van de GR door gekozen volksvertegenwoordigers in raden en staten;
- In onderling overleg met de NV zullen bij investeringsprojecten of andere trajecten waarvoor goedkeuring van aandeelhouders vereist is, duidelijke toetsingskaders worden gedefinieerd gebaseerd op de aandeelhoudersdoelstellingen en tijdlijnen die rekening houden met gehele

besluitvormingstraject vanaf het moment dat duidelijk is dat een project aandeelhoudersgoedkeuring behoeft;

- Tenminste ieder kwartaal zal overleg plaatsvinden tussen aandeelhouders, RvC en directie om voortgang in prestaties en strategische zaken te bespreken en het functioneren van de RvC en directie zal twee maal per jaar geëvalueerd worden in een gesprek tussen aandeelhouders en RvC.

Risico en rendement

Aandeelhoudersvisie op risico- en rendementsdoelstellingen

Beperking van risico's was een belangrijke drijfveer voor de verzelfstandiging van GSP. Tegelijkertijd dienden aandeelhouders borg te blijven staan voor de financiering van de onderneming als gevolg van het geprognosticeerde rendement en de gekozen structuur.

Teneinde de borgstelling en bijbehorende risico's te kunnen afbouwen en in het kader van een continuïteit van bedrijfsvoering, is het van belang financieel rendement te maken binnen de deelneming GSP. Tegelijkertijd hebben de aandeelhouders niet alleen financiële maar ook maatschappelijke doelstellingen, zoals eerder in dit document uiteengezet. Daarom is het van belang een passende balans tussen deze doelstellingen aan te brengen. De GR wil deze balans bereiken door in beginsel een marktconform rendement op eigen vermogen na te streven, rekening houdend met bestaande balans en rentabiliteit. De aandeelhouders van GSP zijn vervolgens bereid het deel van het marktconforme rendement dat in een private omgeving als dividend zou worden uitgekeerd (ongeveer de helft) in te zetten als afslag op het marktconforme rendement op eigen vermogen om business cases rond te krijgen ten behoeve van het publieke belang. Daarbij dient dan wel steeds heldere verantwoording vooraf en achteraf plaats te vinden ten aanzien van de bijdrage aan doelstellingen.

Elementen van risico

Het totale financiële belang van de GR bedraagt ca. EUR 495m, opgebouwd uit verschillende componenten met elk een ander risicoprofiel:

1. De GR heeft sinds de verzelfstandiging een vordering op GSP door middel van een lening van EUR 22m;
2. De GR staat momenteel garant voor maximaal EUR 268m op GSP excl. rente op derivaten. Deze garanties zijn enkel 'at risk' indien GSP niet aan haar aflossings- en renteverplichtingen kan voldoen en voor zover noodzakelijk gegeven uitstaande schulden. Daarnaast is deze garantie gedekt middels i) een hypotheek op (het economisch eigendom van) de gronden en overige activa van GSP, ii) het juridisch eigendom van de gronden en pandrecht op de erfpacht. Gegeven totale schulden van ca. EUR 250m, en vaste activa van ca. EUR 435m, lijkt deze garantie voldoende gedekt (de fiscale waardering van de activa is volgens GSP EUR 1 miljard). Sinds de herfinanciering van 2016 is GSP niet meer kortlopend gefinancierd, waardoor het beschikbaarheidsrisico van financiering is weggenomen;
3. GSP heeft per eind 2015 een eigen vermogen van EUR 205m, welke eventuele verliezen en afwaarderingen kan dekken. Het gehele eigen vermogen is direct risicodragend en zal de eerste klappen opvangen bij slechte financiële performance (uitgaande van voldoende liquiditeit om aan de financiële verplichtingen te voldoen).

Het eigen vermogen van GSP heeft hierbij een andere risico/rendement verhouding dan de garantstelling en de verstrekte lening.

Elementen van rendement

Om publieke doelstellingen te kunnen realiseren moet voldoende financieel rendement worden behaald ten behoeve van de continuïteit van de onderneming en om waar noodzakelijk ook een afslag te kunnen nemen op marktconforme rendementen als dat de publieke doelstellingen ten goede komt.

In vergelijking met andere havens, zouden de aandeelhouders conform recente jaarrekeningen een dividendrendement van ca. 2,6% mogen verwachten en een totaal rendement op eigen vermogen van ca. 5,5%.

In lijn met de elementen van risico, kent de GR ook 3 elementen van (potentieel) rendement.

1. De GR ontvangt jaarlijks een rente van 3,0% op de uitstaande lening van EUR 22m, welke samen met de safe harbor premie op de garantstelling wordt verrekend met de dienstenvergoeding;
2. De GR ontvangt jaarlijks 0,8% op de uitstaande geborgde schulden. Dit ziet enkel op de geborgde schulden, en is een vergoeding voor het hiermee mogelijk maken van financiering tegen aantrekkelijke voorwaarden. Hier tegenover staat een dienstenvergoeding welke door de GR jaarlijks betaald wordt aan GSP. Momenteel zijn deze bedragen in balans, maar zullen door de verwachte afbouw van de schulden een steeds grotere onbalans gaan vormen.
3. Rendement op eigen vermogen. GSP heeft nog geen dividenden uitgekeerd sinds verzelfstandiging, en gegeven de beperkte winstgevendheid is ook het totale rendement (inclusief indirect rendement) op eigen vermogen zeer beperkt.

GSP genereert vooralsnog een lager financieel rendement dan andere havens, wat mogelijk wordt veroorzaakt door (een combinatie van) de volgende factoren:

- Een suboptimaal presterend havenbedrijf als gevolg van beperkte schaal en mogelijk onvoldoende operationele efficiëntie;
- Andere mix van activiteiten (in vergelijking met andere havens is het grondbedrijf binnen GSP relatief groot);
- Relatief hoge rentelasten gegeven de zware balans door de hoeveelheid gronden;
- Negatief resultaat van deelnemingen

Gegeven de beperkte schaal van GSP is het achterblijven van rendement in vergelijking met andere (grotere) havens niet uitzonderlijk, maar dit legitimeert wel de vraag in hoeverre het maatschappelijk verantwoord is deze situatie te laten voortduren. Bovendien leiden deze resultaten tot een mogelijke uitholling van het grondbedrijf (het wordt dan noodzakelijk om gronden te verkopen om de verliezen te dekken), hetgeen geen duurzaam exploitatie model is.

Het feit dat het financieel rendement achterblijft bij de benchmark heeft potentieel negatieve consequenties voor de realisatie van publieke doelstellingen; immers, hoe lager het rendement, hoe minder marge er is om publieke doelen te realiseren. Bovendien is het van belang een transparante afweging te kunnen maken bij de vraag in hoeverre gemeenschapsgeld aan langdurig verlieslatende activiteiten gealloceerd zou moeten worden.

De exploitatie van het havenbedrijf heeft ook implicaties voor de borgstelling van aandeelhouders, aangezien het moeilijker zal zijn aan de noodzakelijke financiële ratio's te voldoen die gelden voor zelfstandige financiering. Hierdoor is de vraag gerechtvaardigd, of de aandeelhouders conform prognose van hun borgstelling af kunnen komen, ervan uitgaande dat GSP zal moeten blijven investeren in kades etc.

Te nemen maatregelen ter verbetering financiële positie

Gegeven de omvang van de financiële belangen van de aandeelhouders in GSP, geeft de GR een aantal opdrachten aan GSP om tot meer inzicht te komen in de mogelijkheden tot verbetering van de exploitatie van GSP:

- Maak een heldere scheiding in de administratie van GSP voor wat betreft de bedrijfsonderdelen (i) nautisch beheer/publieke taken, (ii) havenbedrijf, (iii) grondbedrijf en (iv) deelnemingen;
- Presenteer een plan om de exploitatie van de onderneming te verbeteren en het havenbedrijf – indien dit verlieslatend blijkt – tenminste break-even te krijgen, waarbij in sequentiële volgorde geput kan worden uit de maatregelen: (i) kostenbesparing, (ii) outsourcen van taken en (iii) zoeken van een publieke partner voor het havenbedrijf.

Overwegingen aandeelhouders in relatie tot financiering en borgstelling

In relatie tot de financiering van GSP en de daarmee samenhangende borgstelling maken de aandeelhouders de volgende afwegingen:

- Afbouw van de borgstelling blijft een wens van de aandeelhouders, maar zij zien onder ogen dat hiervoor eerst en vooral de financiële resultaten zullen moeten worden verbeterd;
- Afbouw van de borgstelling zou de GR als borgstellend orgaan overbodig maken, hetgeen positieve impact op de corporate governance kan hebben. Echter, naar verwachting zal borgstelling voorlopig nog noodzakelijk blijven. Om die reden is het wenselijk de rol van de GR binnen de governancestructuur te optimaliseren. In het hoofdstuk Corporate Governance is al weergegeven dat de GR ervoor open staat te onderzoeken, in hoeverre het mogelijk is rol van aandeelhouder en die van juridisch grondeigenaar te splitsen;
- Momenteel rust het juridisch eigendom van de gronden bij de GR, en is het economisch eigendom in erfpacht gegeven. Daarbij zijn de erfpachtinkomsten verpand aan de GR, die hierdoor langs meerdere assen zekerheden heeft ingebouwd. Om op termijn zelfstandig financiering te kunnen aantrekken is het noodzakelijk dat GSP ook bepaalde zekerheden kan afgeven aan banken. Vanwege het grote publieke belang van de gronden voor o.a. de ruimtelijke ordening, lijkt het echter opportuun te stellen, dat de aandeelhouders bereid zijn mee te denken c.q. op zoek te gaan naar mogelijkheden om zekerheden op verantwoorde wijze over te dragen zodra GSP voldoet aan de ratio's voor zelfstandige financiering – dat is immers een randvoorwaarde.
- Tot die tijd, zou het nu al mogelijk moeten zijn om voor deelprojecten met een voldoende solide kasstroom eigenstandig financiering op te halen – zie de recente investering in een stoomleiding in samenwerking met AKZO en Eneco. Hierdoor zullen aandeelhouders in ieder geval niet voor elk project hun nek uit hoeven steken. De GR vraagt GSP om deze mogelijkheid steeds te verkennen bij nieuwe investeringen.

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 22 juni 2016

Nummer: 2016.

Agendapunt:

Voor akkoord

Secretaris:

A. Swart

Datum

2 juni 2016

Paraaf

Onderwerp: aandeelhoudersstrategie

Inleiding

Op 1 oktober 2015 heeft u besloten tot het geven van een opdracht tot het opstellen van een aandeelhoudersstrategie ten behoeve van de GR. De opdracht is gegund aan Emendo Capital B.V. te Amsterdam.

Aanleiding voor de opdracht was dat met de verzelfstandiging van de NV in 2013 alle bedrijfsmatige en publieke activiteiten zijn overgegaan van de GR naar de NV en de NV enig aandeelhouder is geworden. In deze nieuwe situatie kunnen de belangen van de GR en de NV uiteenlopen, daarom is besloten een aandeelhouderstrategie op te stellen waarmee de NV de ruimte heeft te ondernemen en waarmee de aandeelhoudersbelangen van de GR zijn geborgd.

In de achterliggende periode hebben de adviseurs van Emendo Capital B.V. verschillende gesprekken gevoerd met diverse betrokkenen en in diverse samenstellingen. Mede op basis van de door de NV ter beschikking gestelde gegevens zijn analyses gemaakt van de bedrijfsvoering van GSP, maar ook van de economische, maatschappelijke en bestuurlijke omgeving waarin het bedrijf zich beweegt.

Op 25 april jl. zijn de bevindingen aan u gepresenteerd en intussen heeft zich dit vertaald in een feitelijke concept-aandeelhouderstrategie. Deze treft u als bijlage bij dit voorstel aan.

Besluitvormingsproces

Het Algemeen Bestuur heeft zich gedurende het traject telkens op het standpunt gesteld dat de drie participanten daadwerkelijk inspraak moeten hebben op de uiteindelijk door het AB vast te stellen aandeelhoudersstrategie. De GR is immers een vooruitgeschoven post voor de deelnemers en werkt vanuit die positie vanuit de visie en uitgangpunten van die partners. Vanuit het dagelijks bestuur hebben wij er dan ook voor gekozen om een besluitvormingstraject te organiseren die vergelijkbaar is met andere majeure besluiten, zoals de financiële stukken. Dat wil zeggen dat de raden en staten de mogelijkheid wordt geboden om zienswijzen bij u als AB in te dienen, waarna u komt tot een definitief besluit over de inhoud van de aandeelhoudersstrategie. Voordat aan de raden en staten een definitief voorstel wordt voorgelegd trachten wij voor het zomerreces de raden en staten te nader te informeren over de inhoud van de strategie door de hoofdlijnen te presenteren.

Advies:

Bijgaand concept aandeelhouderstrategie te zenden aan raden en staten van de participanten, met het verzoek om voor 1 oktober 2016 aan te geven of er zienswijzen zijn ten aanzien van hetgeen voorligt.

Bijlage: Concept aandeelhouderstrategie

Nummer: 9544
Onderwerp: Accountantsdiensten 2012-2015

Het Algemeen Bestuur van het Havenschap Delfzijl/Eemshaven;

Gelezen het voorstel van 3 december 2012, nr. 2012.08946;

Overwegende de in voornoemd stuk opgenomen aandachtspunten;

Gelet op het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Algemene wet bestuursrecht;

Gelet op het bepaalde in artikel 40 van de gemeenschappelijke regeling Havenschap Delfzijl/Eemshaven;

BESLUIT

- Ernst & Young te benoemen als accountant voor de controle van de jaarrekening 2012 t/m 2015 met één keer een optie tot verlengen van een jaar.

Dit besluit kan worden aangehaald als "besluit gunning accountantsdiensten 2012-2015".

Delfzijl, 21 december 2012

Het Algemeen Bestuur voornoemd,

E.K.H. Stulp
Plv.-voorzitter

R.O. Genee
secretaris

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 22 juni 2016

Nummer: 2016.

Agendapunt:

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A. Swart

2 juni 2016

Onderwerp: Controle jaarrekening 2016

Inleiding

Na de verzelfstandiging van Groningen Seaports NV worden er afzonderlijke begrotingen en jaarrekeningen opgesteld door Groningen Seaports NV en de GR Havenschap Groningen Seaports.

In artikel 30 van de gewijzigde GR is ten aanzien van de begroting opgenomen:

- Het dagelijks bestuur maakt jaarlijks vóór 15 maart een ontwerpbegroting voor het eerstvolgende boekjaar.
- De ontwerpbegroting wordt jaarlijks in ieder geval acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden aan de raden en staten toegezonden. De raden en staten kunnen hun gevoelens en bezwaren tegen de ontwerpbegroting vóór 1 juni kenbaar maken aan het dagelijks bestuur.
- Het algemeen bestuur stelt de begroting vast voor 15 juli, waarna de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 1 augustus aan de Minister van Binnenlandse zaken wordt toegestuurd.

In artikel 31 is bepaald dat

- Het dagelijks bestuur biedt jaarlijks vóór 15 april de door een registeraccountant gecontroleerde rekening over het afgelopen boekjaar aan de raden en staten aan. De raden en staten kunnen hun gevoelens en bezwaren tegen de jaarrekening vóór 15 mei kenbaar maken aan het algemeen bestuur.
- Het algemeen bestuur beslist zo spoedig mogelijk na 15 mei, maar in elk geval vóór 1 juli de jaarrekening vast, waarna binnen twee weken na vaststelling, doch voor 15 juli aan de Minister van Binnenlandse Zaken wordt toegestuurd.
- Voor de boekjaren 2013, 2014, 2015 en 2016 heeft de NV op verzoek van de GR ook de begrotingen van de GR opgesteld. Voor de jaren 2013 en 2014 ook de rekening.

Nieuwe werkwijze

De jaarrekening 2015 en de begroting 2017 zijn opgesteld door Deloitte, nadat het AB hiertoe op basis van een offerte ronde toe heeft besloten. De controle op de jaarrekening is uitgevoerd door EY, dit op basis van het besluit van het Algemeen Bestuur van 21 december 2012. De strekking van de besluit is dat EY de opdracht heeft de controle op zich te nemen van de GR van de rekeningen 2012 tot en met 2015, met één keer een optie tot verlening.

Controle jaarrekening

Nu de verzelfstandiging van de NV heeft plaatsgevonden ná dit besluit, controleerde EY zowel de rekeningen van de NV als de GR.

Zoals aangegeven is bij het opmaken van de jaarrekening over 2015 en de begroting 2017 voor de GR voor het eerst gebruik gemaakt van de diensten van Deloitte, in plaats van de diensten van de NV. De oplevering van de stukken is naar tevredenheid verlopen, zowel kwalitatief als tijdigheid.

Vanaf het jaar 2012 heeft EY dus de controle van de jaarrekening van de GR en na de verzelfstandiging ook van de NV uitgevoerd. In de overgangsfase heeft dit als voordeel dat de accountant goed zicht heeft op de financiële afhankelijkheden van de NV en de GR. Ook is er sprake van efficiency voordeel, aangezien de jaarrekeningen van de NV en de GR onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Zeker nu het opstellen van de rekening in eigen beheer nog slechts eenmaal heeft plaatsgevonden heeft de betrokkenheid van een accountant die de organisatie goed kent voordelen. Voorgesteld wordt dan ook om de controle van de jaarrekening over 2016 door EY te laten plaatsvinden, dus de optie om de overeenkomst één keer met een jaar te verlengen toe te passen.

Teneinde wel de verdere ontvlechting en onafhankelijkheid van de GR ten opzichte van de NV te borgen, wordt tevens voorgesteld om voor de controle van de jaarrekening over 2017 en verder los van het traject dat de NV kiest, zelfstandig op zoek te gaan naar een nieuwe controlerend accountant.

Advies: Gebruik te maken van de eenmalige verlengingsoptie met een jaar van de overeenkomst met EY voor het controleren van de jaarrekening 2016 en vervolgens het proces om een nieuwe accountant te contracteren in gang te zetten.

Mandaat: AB

Bijlage: Besluit AB 21 december 2012
